

Bijlage A Reflectie begrotingsproces studievoorschotmiddelen 2018

Erasmus Universiteit Rotterdam

1. Op welk moment in het proces en hoe is de medezeggenschap geïnformeerd? Terugkijkend, wat is je mening over de informatievoorziening, was deze tijdig en voldoende?

Bestuur en medezeggenschap hebben gezamenlijk gereflecteerd op het proces en vinden dat het proces naar tevredenheid van alle betrokkenen is georganiseerd. De medezeggenschap is niet allen geïnformeerd, maar is actief betrokken bij planvorming, begroting en besteding van de middelen. Op de Erasmus Universiteit Rotterdam (EUR) hebben medezeggenschap en bestuur afgesproken dat de besteding van de studievoorschotmiddelen zal verlopen via het al ingezette proces van de voorinvesteringen. Dit proces heeft drie ijkpunten op de drie niveaus van betrokkenheid in de organisatie:

Door instemming van de hoofdlijnen op de begroting is er op centraal niveau zicht op de besteding van middelen.

Daarnaast zijn studievoorschotmiddelen op centraal niveau besteed middels het hiertoe ingerichte Innovatiefonds. Projecten die gefinancierd worden uit dit Innovatiefonds, zijn in de afgelopen jaren voor instemming voorgelegd aan de Universiteitsraad. De Universiteitsraad heeft zicht op de voortgang van dergelijke projecten. Bij de projecten hebben studenten een rol in de formulering, ontwikkeling en implementatie. Op decentraal niveau wordt de voortgang van lopende projecten (gefinancierd met studievoorschotmiddelen) door faculteitsraden en/of opleidingscommissies overzien.

Er is geen eigen aanvullende zienswijze van medezeggenschap of het bestuur van de medezeggenschap.

2. Op welk moment in het proces en hoe is de medezeggenschap betrokken bij de besluitvorming rondom de studievoorschotmiddelen over 2018? Terugkijkend, wat is je mening over de manier waarop de medezeggenschap betrokken is? Was dit tijdig en werd de medezeggenschap actief betrokken door het bestuur?

Bestuur en medezeggenschap hebben gezamenlijk gereflecteerd op het proces en vinden dat het proces naar tevredenheid van alle betrokkenen is georganiseerd. Omdat de besluitvorming rondom de voorinvesteringen naar wens is verlopen, en de besluitvorming rondom de studievoorschotmiddelen in 2018 daarmee in lijn ligt, is de medezeggenschap hier positief over. In aanloop naar de kwaliteitsafspraken is er tevens goed contact tussen de Universiteitsraad en het College van Bestuur. De medezeggenschap was zowel op centraal als decentraal niveau betrokken bij planvorming en begroting.

Er is geen eigen aanvullende zienswijze van medezeggenschap of het bestuur van de medezeggenschap.

3. Hoe zijn decentrale lagen van bestuur en medezeggenschap betrokken en pakte die werkwijze goed uit?

Gezamenlijke reflectie: Op de EUR heeft de Universiteitsraad de hoofdlijnen van de begroting goedgekeurd en de verdeling van de voorinvesteringen over de faculteiten. Hiermee verschuift de verantwoordelijkheid voor de voorinvestering naar facultair niveau. De plannen op facultair niveau zijn goedgekeurd door Faculteitsraden, en werden in najaar 2017 (met het vrijkomen van de studievoorschotmiddelen) voortgezet. Op deze wijze zijn de decentrale lagen voldoende betrokken zijn. Voorts zijn de projecten die

inhoudelijk zijn georganiseerd op basis van de studievoorschotmiddelen besproken in de facultaire medezeggenschap en/of opleidingscommissies. De evaluaties zijn, waar van toepassing, besproken in de commissies met vertegenwoordigers vanuit studenten en docenten.

Er is geen eigen aanvullende zienswijze van medezeggenschap of het bestuur van de medezeggenschap.

4. Is er gelegenheid geweest voor de medezeggenschap om eigen ideeën in te brengen? En zo ja, op welke manier?

Gezamenlijke reflectie: Ja, die mogelijkheid is er geweest en bestaat nog steeds voor middelen die nog niet besteed zijn. Op centraal niveau heeft die mogelijkheid zich voorgedaan toen er projecten vanuit het zgn. Innovatiefonds gefinancierd werden. De inhoud van die projecten is in goede samenspraak tussen CvB en Universiteitsraad bepaald. Op decentraal niveau bestond die mogelijkheid via de faculteitsraden, die uiteindelijk ook instemmingsrecht hadden op de projecten.

Er is geen eigen aanvullende zienswijze van medezeggenschap of het bestuur van de medezeggenschap.

5. Terugkijkend op het proces, wat zijn binnen de instelling de belangrijkste leerpunten voor het proces van de kwaliteitsafspraken?

Gezamenlijke reflectie: De verdeling van de middelen het zeggenschap daarover, over centraal en decentraal niveau is uiteindelijk prima bevallen op de EUR. In het proces waren er ten minste drie uitdagingen:

1. M.b.t. communicatie met medezeggenschap op decentraal niveau, over hun rechten en plichten in dit proces.
2. M.b.t. stroomlijnen facultair bestuur over de aansluiting van projecten bij de beoogde oormerking van gelden. In eerste instantie was er niet altijd een match tussen voorgestelde projecten en de premisse van de studievoorschotmiddelen.
3. M.b.t. traagheid van het proces. Door onduidelijkheid over de daadwerkelijke verstrekking van (structurele) middelen was er sprake van terughoudendheid bij het investeren van de studievoorschotmiddelen in structurele projecten zoals het aanstellen van personeel. Wat een grote uitdaging voor de toekomst lijkt is het goed informeren en faciliteren van met name medezeggenschap op decentraal niveau. Daar gaat veel tijd in zitten en behoeft een hele goede voorbereiding en vervolgens doorlopende continuïteit.

Er is geen eigen aanvullende zienswijze van medezeggenschap of het bestuur van de medezeggenschap.

Open Universiteit

1. Op welk moment in het proces en hoe is de medezeggenschap geïnformeerd? Terugkijkend, wat is je mening over de informatievoorziening, was deze tijdig en voldoende?

De inzet van de studievoorschotmiddelen is niet gespecificeerd opgenomen in de begroting 2018. Deze middelen vormen onderdeel van de lumpsum. In grote lijnen worden in 2018 de intensiveringen uit 2015-2017 (voorinvesteringen Studievoorschot) doorgetrokken. Zie ter informatie de als bijlage bijgevoegde passage uit de begroting 2018 en een met de medezeggenschap in maart 2018 gedeeld overzicht van de besteding van studievoorschotmiddelen in 2018. Additioneel is er door de Open Universiteit m.i.v. 2018 structureel ruimte gecreëerd voor strategische initiatieven, die direct of indirect (ook) aan de studenten ten goede komen.

Dit geheel is onderdeel geweest van het overleg over de hoofdlijnen van de begroting 2018. Instemming werd gevraagd aan de gezamenlijke vergadering van Ondernemingsraad en Studentenraad op 22 juni 2017 en verkregen op 2 augustus 2017 . Later in het najaar van 2017 hebben Ondernemingsraad en Studentenraad positief geadviseerd over de begroting 2018. Met de medezeggenschap wordt op regelmatige basis overlegd over de implementatie van het nieuwe Instellingsplan 2018 – 2022 van de OU en – mede in samenhang daarmee - de in de begroting opgenomen ruimte voor strategische initiatieven (€ 1,5 mio). Het indicatieve overzicht van de besteding van middelen 2018 uit hoofde van het Studievoorschot is hierbij betrokken. Het CvB heeft de medezeggenschap in de discussies over de hoofdlijnen van de begroting in de afgelopen jaren ervaren als een zeer betrokken en kritische gesprekspartner. Het CvB acht een goede inhoudelijke dialoog met de medezeggenschap van groot belang. Deze dialoog heeft een wezenlijke bijdrage geleverd aan de totstandkoming van perspectiefrijke begrotingen. Ook voor het draagvlak voor beleidsveranderingen is deze samenspraak en – waar nodig – de instemming van de medezeggenschap zeer wezenlijk. Daar hoort bij dat het CvB ten behoeve van het overleg veel informatie beschikbaar stelt. Aan verzoeken om nadere informatie is te allen tijde voldaan. Ook wordt ernaar gestreefd de informatie waar nodig toe te lichten in formele en informele overleggen, waarbij ook aan de financieel-technische kant de nodige aandacht wordt besteed.

2. Op welk moment in het proces en hoe is de medezeggenschap betrokken bij de besluitvorming rondom de studievoorschotmiddelen over 2018? Terugkijkend, wat is je mening over de manier waarop de medezeggenschap betrokken is? Was dit tijdig en werd de medezeggenschap actief betrokken door het bestuur?

Zie antwoord ad 1.

3. Hoe zijn decentrale lagen van bestuur en medezeggenschap betrokken en pakte die werkwijze goed uit?

Bij de OU is de dialoog over de hoofdlijnen van de begroting gecentraliseerd.

4. Is er gelegenheid geweest voor de medezeggenschap om eigen ideeën in te brengen? En zo ja, op welke manier?

De informele overleggen die op regelmatige basis worden gevoerd tussen bestuur/directie en de medezeggenschap bieden voldoende gelegenheid voor het inbrengen van eigen ideeën, zowel inhoudelijk als procedureel. Daar wordt door het bestuur zo goed mogelijk mee omgegaan. Voorbeelden: aanpassingen in de OER ter vermijding van ongewenste effecten van het nieuwe onderwijsmodel binnen de OU, het uitvoeren van een onderzoek naar de prijselasticiteit van de onderwijsvraag dat heeft geleid tot niet verhogen van collegegeldtarieven

5. Terugkijkend op het proces, wat zijn binnen de instelling de belangrijkste leerpunten voor het proces van de kwaliteitsafspraken?

Voor het komende overleg over de kwaliteitsafspraken 2019-2024 zal tijdig worden begonnen met het bespreken van prioritaire thema's en zullen procesafspraken worden gemaakt, zodat voldoende ruimte wordt geboden voor een inhoudelijke discussie over de onderwijskwaliteit en over de wensen die de medezeggenschap dienaangaande heeft.

De medezeggenschap heeft geen verdere toevoegingen gedaan, zij zullen hierover intern nog spreken.

Radboud Universiteit

Alle antwoorden zijn een gezamenlijke reflectie.

1. Op welk moment in het proces en hoe is de medezeggenschap geïnformeerd? Terugkijkend, wat is je mening over de informatievoorziening, was deze tijdig en voldoende?

In de aanloop naar de beleidsbrief 2018 zijn er in 2017 drie besprekingen in de financiële commissie geweest op 28 maart, 2 mei en 13 juni. Achteraf bezien is er zeker voor de studenten teveel als vanzelfsprekendheid ingestoken op de continuering van de gezamenlijk met medewerkers en studenten in afgelopen jaren gemaakte afspraken over thema's en bedragen uit de voorinvesteringen 2015-2017. Voor het jaar 2019 is afgesproken de gesprekken met vooral de studenten eerder op te starten al bij het begin van collegejaar 2017/2018 (19 september, 31 oktober, 29 november, 21 februari, 20 maart, 24 april).

In het algemeen zijn medewerkers ook vanuit hun werk meer gewend aan afspraken op langere termijn te maken. Dat is ook een aandachtspunt voor studenten voor scholing, uitleg en begeleiding.

2. Op welk moment in het proces en hoe is de medezeggenschap betrokken bij de besluitvorming rondom de studievoorschotmiddelen over 2018? Terugkijkend, wat is je mening over de manier waarop de medezeggenschap betrokken is? Was dit tijdig en werd de medezeggenschap actief betrokken door het bestuur?

Zie hierboven onder punt 1. Een aandachtspunt is dat de middelen meerjarig worden vastgelegd en bijsturing alleen in meerjarig perspectief mogelijk is: geen jaarlijks sterk wisselende accenten.

3. Hoe zijn decentrale lagen van bestuur en medezeggenschap betrokken en pakte die werkwijze goed uit?

Het gesprek is in 2017 voor de studenten vooral gevoerd met de centrale vertegenwoordigers. De Ondernemingsraad (OR) heeft altijd al een wat vastere structuur van afstemming met facultaire Onderdeelscommissies (OC's). Voor 2019 is dat punt beter opgepakt met in een later stadium ook betrokkenheid van Facultaire Gemeenschappelijke Vergadering (FGV) studentvertegenwoordigers..

Het eerste concept over de kwaliteitsafspraken is geschreven door de medezeggenschap.

4. Is er gelegenheid geweest voor de medezeggenschap om eigen ideeën in te brengen? En zo ja, op welke manier?

Dat is in 2017 voor de beleidsbrief 2018 wel gebeurd maar dat was nog wat beperkt van opzet. In de beleidsbrief 2018 is deze passage opgenomen:

In het gesprek met de UGV is de verbetering van onderwijskwaliteit in relatie tot de investeringen uit de studievoorschotmiddelen van groot belang gebleken. U wordt verzocht in de begroting in te gaan op onderstaande punten en deze met uw facultaire medezeggenschap te bespreken:

- Verbeteren balans onderwijs onderzoek voor docenten en hoogleraren.
- Intensiveren van kleinschalig onderwijs.

- Intensiveren van de (master)scriptiebegeleiding.
- Verbeteren persoonlijke feedback en individuele begeleiding tijdens de hele studie
- Verdere professionalisering van docenten.

5. Terugkijkend op het proces, wat zijn binnen de instelling de belangrijkste leerpunten voor het proces van de kwaliteitsafspraken?

Leerpunten:

- Eerdere gesprekken gedurende het jaar
- Betrekken FGV vertegenwoordiging in het centrale overleg
- Scholing/begeleiding studenten
- Realiseren dat de studievoorschotmiddelen maar een deel van de middelen voor onderwijs betreffen.

Rijksuniversiteit Groningen

Alle antwoorden zijn een gezamenlijke reflectie.

1. Op welk moment in het proces en hoe is de medezeggenschap geïnformeerd? Terugkijkend, wat is je mening over de informatievoorziening, was deze tijdig en voldoende?

De Universiteitsraad was bij de voorbereidingen van en besluitvorming over de Financiële Kaderstelling 2018 in april 2017 op de hoogte van het voornemen om (een deel van) de studievoorschotmiddelen 2018 toe te wijzen en heeft daar ook mee ingestemd.

Voor de besteding van het andere deel van de studievoorschotmiddelen heeft de Universiteitsraad zelf initiatief genomen door een notitie te schrijven. Met dit kader is ingestemd in augustus 2017. Vervolgens is er een werkgroep aan de slag gegaan om het voorstel uit te werken. Bij de werkgroep zijn ook leden uit de Universiteitsraad betrokken. Vervolgens is in december 2017 door de Universiteitsraad ingestemd met het voorstel dat is geschreven door de werkgroep.

Vanaf augustus zijn er door de werkgroep ook gesprekken gevoerd met de Faculteitsbesturen. Op dat moment was er echter al ingestemd met het kader door de centrale medezeggenschap. Een aandachtspunt is daarom dat de faculteiten zich niet tijdig genoeg betrokken voelden in het proces en zich te laat geïnformeerd voelden over de gemaakte beslissingen.

Gezien de noodzaak tot besteding van de middelen in 2018 en de wens om de besteding voor een belangrijk deel in extra docenten in te zetten, is er voor een vroegtijdige toewijzing van middelen gekozen. Dat is met de toewijzing in april 2017 gelukt.

2. Op welk moment in het proces en hoe is de medezeggenschap betrokken bij de besluitvorming rondom de studievoorschotmiddelen over 2018? Terugkijkend, wat is je mening over de manier waarop de medezeggenschap betrokken is? Was dit tijdig en werd de medezeggenschap actief betrokken door het bestuur?

Voor 2018 is M€7,7 beschikbaar als studievoorschotmiddelen. In het budget is een tweedeling gemaakt: M€4,8 voor extra docentinzet en onderwijs gedreven onderzoek en M€2,9 voor onderwijsverbetering, ook in infrastructurele zin.

University Council 28 June 2018 / 078 Item on agenda 4.1.a

Om de extra docenten (57,6 fte a M€4,8) tijdig te kunnen aanstellen heeft de toewijzing van middelen al bij de vaststelling van de Financiële Kaderstelling 2018 in april 2017 plaatsgevonden. Met deze besteding heeft de Universiteitsraad ingestemd.

Voor de resterende M€ 2,9 is in de zomer van 2017 op initiatief van een van de studentenfracties met de notitie "Procesvoorstel investeren Studievoorschotmiddelen" in het najaar van 2017 een RUG-brede werkgroep ingesteld, bestaande uit de rector, een vertegenwoordiging van studenten en personeel uit de Universiteitsraad en enkele beleidsmedewerkers. Op 4 december 2017 is het raamplan van deze werkgroep voor de besteding van deze studievoorschotmiddelen vastgesteld door het CvB en op 7 december 2017 heeft het plan ook de instemming van de Universiteitsraad gekregen. Daarmee was het volledige bedrag M€7,7 verdeeld cq bestemd.

De centrale medezeggenschap is gedurende het hele proces betrokken geweest en heeft actief bijgedragen aan het vormgeven van het voorstel. De decentrale medezeggenschap is echter weinig betrokken geweest. Mede hierdoor is de uitvoering van de plannen enigszins vertraagd en zitten de faculteiten nog midden in de uitvoering. Het moment van reflectie komt hierdoor voor de Universiteit Groningen erg vroeg. Op een later moment zal het pas mogelijk zijn op het volledige proces te reflecteren. Omdat er universiteit breed consensus was over de besteding van een belangrijk deel van de studievoorschotmiddelen in extra docenten, kon er in april 2017 met de vaststelling van de Financiële Kaderstelling 2018 al een verdeling over de faculteiten plaatsvinden.

Voor de verdeling van het resterende deel de M€ 2,9 heeft op een constructieve manier samenwerking plaatsgevonden zowel in de zomer van 2017 als in het najaar van 2017 in de ingestelde brede werkgroep.

3. Hoe zijn decentrale lagen van bestuur en medezeggenschap betrokken en pakte die werkwijze goed uit?

Van de begroting 2018 maakte de verdeling van de studievoorschotmiddelen over de faculteiten expliciet onderdeel uit. De decentrale medezeggenschap heeft over alle decentrale begrotingen haar gevoelens uitgesproken. Deze waren in alle gevallen positief. Er is gesproken met de faculteitsbesturen nadat het centrale kader is ingestemd in augustus 2017. De faculteitsraden zijn minimaal betrokken. Als eerder genoemd is dit iets om kritisch op terug te kijken en de volgende keer anders te benaderen.

4. Is er gelegenheid geweest voor de medezeggenschap om eigen ideeën in te brengen? En zo ja, op welke manier?

Op initiatief en aan de hand van een plan van een van de studentenfracties (het "Procesvoorstel investeren studievoorschotmiddelen") is door een RUG-brede werkgroep in het najaar van 2018 een raamplan ontwikkeld ten behoeve van instellingsbrede onderwijsinnovatie, met name voor de thema's active learning, personalized education en feedback, verbinding arbeidsmarkt, student support en onderwijs infrastructuur. De centrale medezeggenschap heeft via de werkgroep mee kunnen denken over de bestedingsrichting van de studievoorschotmiddelen 2018. De samenwerking in de zomer van 2017 tussen de studentenfractie en beleidsmedewerkers is als erg positief ervaren. De daarop volgende ingestelde werkgroep t.b.v. het te ontwikkelen raamplan is als efficiënt ervaren en heeft goed gewerkt.

5. Terugkijkend op het proces, wat zijn binnen de instelling de belangrijkste leerpunten voor het proces van de kwaliteitsafspraken?

De samenwerking bij het ontwikkelen van het raamplan heeft goed gewerkt. Een punt voor verbetering is de lange tijdspanne tussen toewijzing van middelen aan de faculteiten en daadwerkelijke aanstelling van extra docenten. Zelf met de "vroege" toewijzing van middelen in april 2017 blijkt het een opgave om de 57,6 fte aanstellingen tijdig te realiseren. Dit is een verbeterpunt, zowel qua procedure als onderwijsorganisatie. Het goed en tijdig betrekken van de faculteiten en decentrale medezeggenschap is het belangrijkste leerpunt.

Tilburg University

Alle antwoorden zijn een gezamenlijke reflectie.

1. Op welk moment in het proces en hoe is de medezeggenschap geïnformeerd? Terugkijkend, wat is je mening over de informatievoorziening, was deze tijdig en voldoende?

Tilburg University heeft vorig jaar juni de financiële kadernota met de UR besproken met daarin de voorwaardelijk aan de faculteiten toe te wijzen studievoorschotmiddelen 2018. Aansluitend daarop hebben de faculteitsbesturen concrete bestedingsplannen uitgewerkt als onderdeel van de facultaire conceptbegroting. Daarbij zijn de bestedingsdoelen opgenomen in de OCW-brief van juli 2017 leidend geweest. De facultaire plannen zijn in december 2017 ter instemming voorgelegd aan de UR.

In de regel zijn de UR-fracties in Tilburg positief over de tijdigheid, volledigheid en kwaliteit van de aangeleverde stukken; suggesties voor verbetering worden door het College van Bestuur serieus genomen.

2. Op welk moment in het proces en hoe is de medezeggenschap betrokken bij de besluitvorming rondom de studievoorschotmiddelen over 2018? Terugkijkend, wat is je mening over de manier waarop de medezeggenschap betrokken is? Was dit tijdig en werd de medezeggenschap actief betrokken door het bestuur?

De UR van Tilburg University is op meerdere momenten uitgenodigd voor overleg over de begroting. De fracties konden schriftelijk technische vragen stellen die schriftelijk zijn beantwoord waarna mondeling een ambtelijke toelichting volgde in de UR Commissie Financiën en Infrastructuur (CFI). Daarna volgde de bestuurlijk inhoudelijke bespreking in de CFI met het CvB-lid verantwoordelijk voor financiën. In de aanloop naar de UR-vergadering is op aanvullende vragen van de fracties schriftelijk geantwoord en heeft nog mondeling overleg plaatsgevonden met de studentenfracties. Het proces is erop gericht om de Universiteitsraad goed te ondersteunen bij de uitoefening van het instemmingsrecht. Er is sprake van een open en betrokken communicatie tussen CvB en UR.

3. Hoe zijn decentrale lagen van bestuur en medezeggenschap betrokken en pakte die werkwijze goed uit?

De door de faculteitsbesturen opgestelde bestedingsvoorstellen zijn als onderdeel van de conceptbegroting voor advies voorgelegd aan de faculteitsraden. Bij de daarop volgende behandeling van de voorstellen in de UR hebben diverse fracties erop aangedrongen om de faculteitsraden meer te betrekken bij de plannen voor de besteding van de studievoorschotmiddelen. De facultaire gemeenschap heeft goed

zicht op de specifieke omstandigheden waardoor het instemmingsrecht op dit onderdeel van de begroting beter tot zijn recht komt bij de faculteitsraad dan bij de UR. Het College van Bestuur heeft dit advies ter harte genomen en met ingang van de begroting 2019 zullen de voorstellen voor de besteding van de studievoorschotmiddelen ter instemming worden voorgelegd aan de faculteitsraden in plaats van de UR. De faculteiten zullen daartoe universitaire kaders aangereikt krijgen die in overleg met UR zullen worden vastgesteld. De dialoog binnen Tilburg University tussen bestuur en medezeggenschap is goed.

4. Is er gelegenheid geweest voor de medezeggenschap om eigen ideeën in te brengen? En zo ja, op welke manier?

De onlangs gehouden evaluatie van het instemmingsrecht bevestigt dit. Er is sprake van een open dialoog waarbij het CvB op universitair niveau en de faculteitsbesturen op faculteitsniveau goed luisteren naar wat er leeft bij studenten en medewerkers en daarop anticiperen. Daarvan is gebruik gemaakt bij het invullen van de studievoorschotmiddelen.

5. Terugkijkend op het proces, wat zijn binnen de instelling de belangrijkste leerpunten voor het proces van de kwaliteitsafspraken?

Bij de UR-behandeling van de begroting 2018 in december jl. is intensief gediscussieerd over de inhoud van de facultaire bestedingsplannen studievoorschotmiddelen. Daarbij is vastgesteld dat er behoefte bestaat aan duidelijke universitaire kaders voor de facultaire bestedingsplannen. In het voorjaar van 2018 is het instemmingsrecht op de hoofdlijnen van de begroting geëvalueerd. Daarbij is via een enquête om input gevraagd om de uitoefening van het instemmingsrecht in de toekomst verder te verbeteren. Er zijn concrete suggesties gedaan die door het CvB zijn overgenomen:

- Universitaire richtlijnen voor de facultaire bestedingsplannen studievoorschotmiddelen gekoppeld aan de kwaliteitsafspraken met de minister, incl. een uniform format. Dit zal ter instemming worden voorgelegd aan de UR. Hetzelfde geldt ook voor de kwaliteitsafspraken.
- Versterking rol faculteitsraden. Het instemmingsrecht op de facultaire bestedingsplannen studievoorschotmiddelen is vanaf 2019 verlegd naar de faculteitsraden. Deze plannen moeten voldoen aan de universitaire richtlijnen waarmee de UR heeft ingestemd.
- Streven is om afspraken over de besteding van de studievoorschotmiddelen te verbinden met concrete doelen en zo mogelijk kwantificeerbare resultaten en de sturing daarop te focussen. Een financiële besteding volgens een deelbudget betekent niet automatisch dat het doel is gehaald of de actie succesvol was.

TU Delft

Alle antwoorden zijn een gezamenlijke reflectie.

1. Op welk moment in het proces en hoe is de medezeggenschap geïnformeerd? Terugkijkend, wat is je mening over de informatievoorziening, was deze tijdig en voldoende?

Juni 2017, FK 2018 September 2017, eerste bespreking begroting November/December 2017, begroting 2018

De informatievoorziening was tijdig en voldoende.

2. Op welk moment in het proces en hoe is de medezeggenschap betrokken bij de besluitvorming rondom de studievoorschotmiddelen over 2018? Terugkijkend, wat is je mening over de manier waarop de medezeggenschap betrokken is? Was dit tijdig en werd de medezeggenschap actief betrokken door het bestuur?

In de jaren 2016-2017 was de medezeggenschap nauw en voldoende betrokken bij de besluitvorming. De toenmalige overeengekomen allocatie van voorinvesteringsgelden was structureel en loopt door in latere jaren, waarbij de eerste 8 miljoen Euro die beschikbaar komen uit de studievoorschotmiddelen gebruikt worden om de voorinvesteringen te compenseren. In 2018 hebben in dit kader geen nieuwe plannen het licht gezien.

3. Hoe zijn decentrale lagen van bestuur en medezeggenschap betrokken en pakte die werkwijze goed uit?

De decentrale medezeggenschap wordt binnen de facultaire begrotingscyclus geïnformeerd over de middelen die, als onderdeel van de genoemde structurele plannen, resideren binnen de faculteit. De kwaliteit van deze medezeggenschapsprocessen is voldoende maar toont variatie.

4. Is er gelegenheid geweest voor de medezeggenschap om eigen ideeën in te brengen? En zo ja, op welke manier?

De medezeggenschap is in 2016-2017 nauw betrokken geweest bij de totstandkoming van de genoemde structurele plannen. De medezeggenschap was hierbij reactief en reageerde op door faculteiten ingebrachte plannen.

Eigen ideeën, middels GV voorstellen, zijn in een tweede ronde ingebracht voor overgebleven (niet gedeclareerde) gelden uit 2016. De GV heeft aan het CvB voorstellen gedaan voor besteding in 2018 van ongeveer 0,7 miljoen overgebleven gelden uit 2016. Het CvB heeft de voorstellen overgenomen en bekrachtigd. De GV, in het bijzonder de studentleden, hebben hier met enthousiasme aan gewerkt en op gereageerd. In 2018 is er wederom een tweede ronde voor het vaststellen van bestedingdoelen voor ongeveer 0,7 miljoen overgebleven gelden uit 2017.

5. Terugkijkend op het proces, wat zijn binnen de instelling de belangrijkste leerpunten voor het proces van de kwaliteitsafspraken?

Er heerst tevredenheid over de hoofdrol die transparantie en goed overleg hebben gekregen in het proces. Procesmatig loopt het allemaal goed. Een belangrijk leerpunt is het belang van heldere definities vooraf. Dit is bij de voorinvesteringen niet gebeurd. Hierdoor vond een evaluatie plaats op basis van definities die met terugwerkende kracht in werking werden gesteld. Dit moeten we een volgende keer voorkomen. In het kader van de kwaliteitsafspraken wordt de strategische insteek belangrijker. Zoals gemeld is de inhoudelijke inbreng van de medezeggenschap in basis reactief geweest. Voor het resterende bedrag van studievoorschotmiddelen dient expliciet te worden nagegaan of dit gecontinueerd dient te worden. Het alternatief is een grotere betrokkenheid van de medezeggenschap bij de totstandkoming van de plannen, mogelijk via een toegenomen inzet van de decentrale medezeggenschap. Tevens dient de optie om vrijwel volledig in te zetten op structurele middelen van een evaluatie te worden voorzien. Is het niet beter om, tegen de achtergrond van levendigheid, de gelden voor een deel niet-structureel in te zetten.

TU Eindhoven

Alle antwoorden zijn een gezamenlijke reflectie.

1. Op welk moment in het proces en hoe is de medezeggenschap geïnformeerd? Terugkijkend, wat is je mening over de informatievoorziening, was deze tijdig en voldoende?

In de periode 2015-2017 heeft de TU/e voorinvesteringen gedaan om de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren. Het doel van de inzet van de studievoorschotmiddelen is de verbetering van de kwaliteit van het onderwijs aan de TU/e. Dat betekent dat de TU/e investeringen heeft gedaan op het gebied van intensiever en kleinschalig onderwijs, verbetering van studentbegeleiding en –coaching, talentontwikkeling en onderwijsfaciliteiten en docentprofessionalisering. De Algemene Rekenkamer heeft onderzoek gedaan naar deze voorinvesteringen en geconstateerd dat de UR in de jaren 2016 en 2017 daadwerkelijk voorafgaand aan de begroting instemming heeft verleend met de hoofdlijnen.

Terugkijkend, is de informering van de medezeggenschap procedureel naar behoren verlopen. Echter, van de UR-leden wordt een zeer grote flexibiliteit en een ruime inzet verwacht; in de praktijk is nl. sprake van veel en uitgebreide vergaderstukken met een erg beperkte voorbereidingstijd. In geval aanvullende informatie nodig is, wordt daar door het CvB adequaat op gereageerd.

2. Op welk moment in het proces en hoe is de medezeggenschap betrokken bij de besluitvorming rondom de studievoorschotmiddelen over 2018? Terugkijkend, wat is je mening over de manier waarop de medezeggenschap betrokken is? Was dit tijdig en werd de medezeggenschap actief betrokken door het bestuur?

In 2018 besteedt de TU/e voor € 2,9 mln. in het kader van studievoorschotmiddelen. De TU/e heeft additionele investeringen gedaan gericht op alle studenten op het gebied van intensiever en kleinschalig onderwijs, verbetering van studentbegeleiding en –coaching, talentontwikkeling en onderwijsfaciliteiten en docentprofessionalisering. Bovenop het beschikbare budget voor studievoorschotmiddelen heeft de TU/e in 2018 nog eens € 1,2 mln. in Teaching Assistants geïnvesteerd ten behoeve van het versterken van hands-on onderwijs (intensiever, kleinschalig onderwijs) en de versnelling van de digitalisering van het onderwijs (passende en goede onderwijsfaciliteiten). In totaal is derhalve € 4,1 mln. specifiek gereserveerd voor verbetering van de kwaliteit van het onderwijs aan de TU/e.

Vanwege de lange onduidelijkheid over de toekenning van de studievoorschotmiddelen en vertraging in de totstandkoming van het Regeerakkoord, is de betrokkenheid van studenten en docenten bij de besteding van de studievoorschotmiddelen voor 2018 in het gedrang gekomen. De UR heeft vervolgens nadrukkelijk de wens uitgesproken om in een vroegtijdig stadium betrokken te zijn bij de discussies over besteding van de studievoorschotmiddelen, om ervoor te zorgen dat de betrokkenheid van studenten en docenten voor de begrotingscyclus voor 2019 volledig gefaciliteerd wordt, conform de insteek van de Minister. Ten behoeve van een helder proces en duidelijke verantwoording over de besteding van de studievoorschotmiddelen vanaf 2018, is eind 2017 met de UR afgesproken dat 'voorafgaand aan de besprekingen over de Voorjaarsnota, al in februari 2018 hierover een eerste overleg met (een delegatie van) de

Universiteitsraad wordt gehouden, uitmondend in een gezamenlijk gedragen passage in de Voorjaarsnota over de besteding van de studievoorschotmiddelen'.¹

3. Hoe zijn decentrale lagen van bestuur en medezeggenschap betrokken en pakte die werkwijze goed uit?

In februari 2018 heeft een eerste overleg over inzet studievoorschotmiddelen 2019 en verder tussen de Dean van het Bachelor College (BC) een de Dean van de Graduate School (GS) en de Bachelor College en Graduate School commissie van de UR plaatsgevonden. Per thema is een eerste voorstel voor kwaliteitsafspraken opgesteld. Vervolgens is door de UR bij de studieverenigingen en faculteitsraden input gevraagd over de besteding van de studievoorschotmiddelen. Samenvattend is uit deze consultatieronde naar voren gekomen dat de studievoorschotmiddelen bij voorkeur moeten worden geïnvesteerd in zaken die ten goede komen aan alle TU/e studenten en niet alleen aan specifieke groepen, zoals studententeams. Aandachtspunten volgens de studenten en docenten zijn:

- Kleinschaligheid en intensief onderwijs: Hands-on leren, labwerk, persoonlijk contact tussen student en docent, lagere student staf ratio;
- Verbetering begeleiding;
- Studiewerkplekken;
- Digitalisering: digitaal toetsen, blended learning, streaming van colleges, onderwijsinnovatie door open en online leren;
- Wedstrijden: design, hackaton;
- Cursussen: verbreding, talen;
- Talentontwikkeling, waaronder Honors academy in de Master-fase. Hiervoor zouden ook badges of certificaten moeten worden uitgereikt.

In maart 2018 is in een tweede overleg tussen Deans en de delegatie van de UR gesproken over de inhoud van de kwaliteitsafspraken en prioritering van de zes thema's, op basis van de input van de faculteiten. Overeen is gekomen dat de kwaliteitsafspraken als inspanningsverplichtingen worden geformuleerd, bijvoorbeeld: Aantal in te zetten teaching assistants; Verhoging van het aantal docenten; Kleine groepen van maximaal 5 studenten; Alle studenten volgen een vak in de Innovation Space; Ontwikkeling van een X-aantal experimenten met interdisciplinair onderwijs of met vakken die studenten zelf opzetten. In dit overleg is de *prioriteitsvolgorde* voor de besteding van de studievoorschotmiddelen vastgesteld:

1. Kleinschaligheid en intensief onderwijs
2. Passende en goede onderwijsfaciliteiten
3. Docentkwaliteit en verdere professionalisering van docenten
4. Onderwijsdifferentiatie
5. Studiesucces
6. Meer en betere begeleiding van studenten

¹ Zie brief van Ummelen aan UR, dd. 22-11-2017.)

De afspraken die zijn gemaakt met de medezeggenschap, gehoord de faculteitsraden en studieverenigingen, worden vastgelegd in een 'Plan kwaliteitsafspraken TU/e' van 2019-2024. De TU/e neemt in dit plan een meerjarenbegroting op die zicht geeft op waaraan de ze voornemens is de studievoorschotmiddelen te besteden.

4. Is er gelegenheid geweest voor de medezeggenschap om eigen ideeën in te brengen? En zo ja, op welke manier?

Via de Bachelor College en Graduate School commissie van de universiteitsraad, de gemeenschappelijke opleidingscommissie, de facultaire opleidingscommissies en faculteitsraden en de studieverenigingen wordt al sinds vele jaren intensief meegedacht over de kwaliteit van onderwijs. Zoals hierboven beschreven is in het kader van de studievoorschotmiddelen een separaat traject gestart waarin de studenten via studieverenigingen, en studenten en docenten via opleidingscommissies en faculteitsraden hun eigen ideeën over besteding van de studievoorschotmiddelen hebben ingebracht. Dit is de basis geweest voor het plan voor kwaliteitsafspraken.

De inbreng van de medezeggenschap op discussies over de kwaliteit van onderwijs blijkt ook uit hun betrokkenheid bij de nieuwe strategie 2030, hierin is de visie op onderwijs en kwaliteitsverbetering van onderwijs verder uitgewerkt. De medezeggenschap op decentraal en centraal niveau is intensief betrokken geweest bij de totstandkoming van deze strategie. Tijdens formele en informele sessies hebben UR-leden en facultaire leden van de medezeggenschap hun inbreng kunnen leveren.

Het resultaat is dat de strategische thema's naadloos aansluiten op de zes thema's waarop de kwaliteit van onderwijs verbeterd kan worden. Samenvattend: Het profiel van de Eindhovense ingenieur is T of Π *shaped*. Er is een diversiteit aan studenten, die hun eigen leerpad kiezen en een houding van levenslang leren ontwikkelen. Hiervoor is het noodzakelijk dat het onderwijs flexibel en gemodulariseerd wordt opgebouwd, en ook online en aan verschillende groepen studenten wordt aangeboden. Noodzakelijk ook dat docenten nieuwe didactische en pedagogische methoden ontwikkelen om deze verschillende groepen studenten te kunnen motiveren en activeren. Het onderzoek en onderwijs aan de TU/e is sterk verweven, waarbij challenge-based leren het onderscheidende element is. Studenten leren door het werken in (diverse, multidisciplinaire) teams aan echte ingenieursproblemen. Hiervoor wordt de samenwerking in het TU/e ecosysteem (bedrijven, andere onderwijsinstellingen etc.) geïntensiveerd.

5. Terugkijkend op het proces, wat zijn binnen de instelling de belangrijkste leerpunten voor het proces van de kwaliteitsafspraken?

Na een wat trage start, heeft de TU/e ervoor gekozen om centrale, gezamenlijke afspraken te maken over de besteding van de studievoorschotmiddelen, om een zo groot mogelijke verbetering van de onderwijskwaliteit te bereiken die aansluiten bij de strategie 2030. De decentrale medezeggenschap heeft de bouwstenen geleverd voor het plan voor kwaliteitsafspraken.

Met het plan voor kwaliteitsafspraken wordt voor de periode 2019-2023 globaal vastgelegd waaraan de studievoorschotmiddelen besteed gaan worden. Jaarlijks zal echter een nadere vaststelling van de besteding plaatsvinden, in overleg met de facultaire en centrale

medezeggenschap en met de lokale en centrale opleidingscommissie. Op deze manier wordt gewaarborgd dat de inzet van de middelen tegemoet komt aan de kwaliteitsverbetering van het onderwijs.

Universiteit Leiden

Alle antwoorden zijn een gezamenlijke reflectie.

1. Op welk moment in het proces en hoe is de medezeggenschap geïnformeerd? Terugkijkend, wat is je mening over de informatievoorziening, was deze tijdig en voldoende?

De medezeggenschap is steeds goed geïnformeerd en nauw betrokken geweest bij de voorbereiding van en de besluitvorming over de verdeling van de middelen studie voorschot 2018, evenals in het proces rondom de kwaliteitsafspraken / sectorakkoord.

2. Op welk moment in het proces en hoe is de medezeggenschap betrokken bij de besluitvorming rondom de studievoorschotmiddelen over 2018? Terugkijkend, wat is je mening over de manier waarop de medezeggenschap betrokken is? Was dit tijdig en werd de medezeggenschap actief betrokken door het bestuur?

Het College van Bestuur heeft tijdig en uitvoerig met de UR gesproken over de inzet van de gelden voor 2018 en heeft daarbij de lijn die is ingezet bij de voorinvestering gecontinueerd. Het College heeft zich bij de voorinvestering laten overtuigen door de Universiteitsraad om meer projecten te decentraliseren en om centraal een paar grote projecten in te richten. Het College heeft daarom voorgesteld aan de UR om de middelen studievoorschot ter beschikking te stellen aan de faculteiten voor inzet op activiteiten die passen bij de kernambities opgenomen in de gemeenschappelijke agenda Hoger Onderwijs. De UR heeft daarmee ingestemd. De plannen van de faculteitsbesturen voor de besteding zijn ter instemming voorgelegd aan de faculteitsraden. De UR is tevreden over de mogelijkheid om ideeën in te brengen en het College van Bestuur waardeert de inbreng van de UR.

Vanzelfsprekend gebeurde de finale besluitvorming binnen de begrotingscyclus. Leiden was in 2016 een van de eerste universiteiten die daadwerkelijk aan de slag ging met het instemmingsrecht op de hoofdlijnen van de begroting. Daar hebben College en Universiteitsraad goede afspraken over gemaakt. In eerste instantie in de vorm van een pilot. Later zijn de afspraken opgenomen in het Reglement UR.

De besteding middelen studievoorschot komt ter sprake in de bespreking van de kadernota (jaarlijks in mei) en de meerjarenbegroting (jaarlijks in december). Er is veel ruimte voor beantwoording van technische vragen en overige informatievragen voordat er een meer principiële discussie met het College plaatsvindt.

3. Hoe zijn decentrale lagen van bestuur en medezeggenschap betrokken en pakte die werkwijze goed uit?

De portefeuillehouder Onderwijs in het College van Bestuur heeft maandelijks in het Onderwijsberaad overleg met de faculteitsbesturen (vicedecanen) over onderwijsbeleid en de uitvoering ervan. In die overleggen is regelmatig gesproken over de inzet van de middelen studievoorschot. In diezelfde vergaderingen wordt nu ook het proces Kwaliteitsafspraken Sectorakkoord voorbereid. De decentrale medezeggenschap is ook betrokken. Zo zijn er ook op het niveau van de faculteitsraden instemmingsbevoegdheden belegd, als het gaat

om decentraal uitgevoerde projecten. De UR werkt samen met de decentrale raden via een buddysysteem waar ieder raadslid een faculteitsraad in portefeuille heeft waarvan hij/zij de vergaderingen bijwoont en indien nodig kwesties doorspeelt naar centraal niveau. De faculteitsbesturen bespreken deze dossiers in de overlegvergaderingen.

4. Is er gelegenheid geweest voor de medezeggenschap om eigen ideeën in te brengen? En zo ja, op welke manier?

Zie onder 2.

5. Terugkijkend op het proces, wat zijn binnen de instelling de belangrijkste leerpunten voor het proces van de kwaliteitsafspraken?

De medezeggenschap is nauw betrokken bij de verdeling van de studievoorschotmiddelen en zal dat in het proces rondom de kwaliteitsafspraken / sectorakkoord nog meer zijn. Hier wordt al hard aan gewerkt.

Maastricht University

1. Op welk moment in het proces en hoe is de medezeggenschap geïnformeerd? Terugkijkend, wat is je mening over de informatievoorziening, was deze tijdig en voldoende?

Gezamenlijke reflectie:

In algemene zin:

Vanaf de introductie van het studieleenstelsel is de mogelijke inzet van de middelen bij verschillende gelegenheden onderwerp van gesprek geweest tussen het College van Bestuur en de Universiteitsraad. In commissies en in plenaire vergaderingen van de Universiteitsraad is in het voorjaar en in het najaar van 2017 gesproken over de aanwending van de studievoorschotmiddelen. De discussie over de inhoudelijke bestemming van de middelen en over het proces om te komen tot een deugdelijke begroting daaromtrent is in eerste fase in juni 2017 afgerond met de vaststelling en toekenning van de middelen 2018 incl. de afzonderlijk zichtbare studievoorschotmiddelen aan de faculteiten, een en ander conform het eerder geaccordeerd allocatiemodel.

De faculteiten hebben vervolgens na het zomerreces in het najaar van 2017 binnen hun faculteitsraden - als integraal onderdeel van het algehele facultaire begrotingsproces - het overleg gevoerd over de nadere bestemming van de verstrekte studievoorschotmiddelen.

Het College van Bestuur en de Universiteitsraad hebben hiervan opgave ontvangen in november 2017 bij wijze van de geconsolideerde begroting 2018. Over de invulling van de studievoorschotmiddelen is daarbij apart gerapporteerd aan de Universiteitsraad.

De Universiteitsraad is aldus tijdig en voldoende betrokken bij de discussie rond de invulling van de studievoorschotmiddelen. De regels van de medezeggenschap zijn zonder meer geëerbiedigd.

Meer specifiek:

Voor het begrotingsjaar 2018 zijn de studievoorschotmiddelen conform het door de Universiteitsraad vastgestelde allocatiemodel volledig doorgeleid en verdeeld over de 6 faculteiten. Op basis van de vastgestelde kernambities (5 plus 1) hebben er op faculteitsniveau gesprekken plaatsgevonden tussen faculteitsraden en faculteitsbesturen over de inzet van de studievoorschotmiddelen. In maart 2017 is een raamwerk ontwikkeld waarbij de 5 kernambities, zoals die in de Gemeenschappelijke Agenda Hoger Onderwijs LSVb, ISO, VH en VSNU (december 2016), zijn vervat, als uitgangspunt dienden. Faculteiten zijn in maart/april 2017 verzocht dit raamwerk nader in te vullen. De Universiteitsraad kreeg zo al een duidelijk beeld vooraf van de mogelijke opsplitsing van de gedefinieerde kernambities ten behoeve van de begroting 2018. In mei 2017 wordt de Universiteitsraad meer concreet betrokken bij de bespreking van de studievoorschotmiddelen 2018 op basis van de nota middelenverdeling 2018, waarvan de verdeling van de studievoorschotmiddelen een apart onderdeel is. In juni 2017 krijgt een en ander een meer definitief karakter en stemt de raad in met de 5 kernambities alsook met een extra categorie "diversen". Dit met de restrictie dat als meer dan 10% van de toegekende middelen wordt toegekend aan deze extra categorie binnen een faculteit, het instemmingsrecht van de Universiteitsraad van kracht zal zijn. Het geconsolideerde resultaat is eind 2017 aan de Universiteitsraad voorgelegd voorafgaand aan en als onderdeel van de behandeling van de begroting 2018.

Eventuele aparte zienswijze medezeggenschap:

Op centraal niveau is de universiteitsraad tijdig en voldoende geïnformeerd en heeft afdoende discussie over proces en invulling van de kernambities plaatsgevonden. Op decentraal niveau zijn de faculteitsraden op verschillende wijze geïnformeerd. Bij de ene faculteit heeft informatieverstrekking plaatsgevonden tegelijkertijd met de bespreking van de voorbereiding van de begroting 2018, terwijl bij een andere faculteit de faculteitsraad in het voorafgaand stadium al in minder of meerdere mate uitvoerig is geconsulteerd.

Eventuele aparte zienswijze bestuur:

College van Bestuur en Universiteitsraad zijn zoveel mogelijk gezamenlijk opgetrokken in het proces van informeren, vaststelling en uitwerking. Transparantie heeft voorop gestaan in de interactie tussen bestuur en medezeggenschap.

- 2. Op welk moment in het proces en hoe is de medezeggenschap betrokken bij de besluitvorming rondom de studievoorschotmiddelen over 2018? Terugkijkend, wat is je mening over de manier waarop de medezeggenschap betrokken is? Was dit tijdig en werd de medezeggenschap actief betrokken door het bestuur?**

Gezamenlijke reflectie:

De Universiteitsraad is door het College van Bestuur in mei en juni 2017 bij de voorbereiding van de middelentoe wijzing 2018 intensief betrokken in het proces. Omtrent het proces en de invulling van de kernambities hebben verschillende discussiesessies plaatsgevonden. Het overleg ging vooral om het raamwerk van de vast te stellen ambities in samenhang met de daaraan verbonden middelen, dat als integraal kader voor de besprekingen binnen de faculteitsraden zou worden meegegeven.

Zowel Universiteitsraad als College van Bestuur hebben in 2017 met grote inzet taken en verantwoordelijkheden op zich genomen in het proces van de aanwending van de studievoorschotmiddelen voor 2018. Hierbij zijn de 'spelregels' tussen medezeggenschap en bestuur onverkort in acht genomen. Toch wordt er niet alleen in tevredenheid terug gekeken.

Om goede redenen hebben Universiteitsraad en College van Bestuur tot uitgangspunt genomen dat de discussie over verbetering van de onderwijskwaliteit vooral op het niveau van de faculteiten zou moeten worden gevoerd - daar waar het onderwijs wordt gegeven en daar waar studenten en staf in raden ook de 'ervaringsexperts' zijn. Achteraf moet echter worden vastgesteld dat het decentrale/facultaire deel van het proces lang niet altijd 100% volwaardig ter hand is genomen. De verschillende faculteitsraden zijn in wisselende mate in het proces betrokken. Soms zijn de raden vroegtijdig en uitvoerig in het proces betrokken, soms pas als onderdeel van de bespreking van de facultaire begroting, een en ander op geleide van de middelen en kernambities die vooraf waren vastgesteld door de universiteitsraad. Evenzo is vast te stellen dat een enkele faculteitsraad zelf ook onvoldoende invulling heeft gegeven aan de geboden mogelijkheden tot een pro-actieve houding.

Al met al geldt ook hierbij dat er geen regels zijn overtreden. Een licht gevoel van 'teleurstelling' wordt ingegeven door de overweging dat er misschien 'meer' uit te halen was geweest!

Eventuele aparte zienswijze medezeggenschap:

Daar waar bespreking van de studievoorschotmiddelen bij faculteitsraden pas aan de orde is gekomen bij de bespreking van het budget 2018 (zie tijdlijn vraag 1), is de betrokkenheid van de facultaire medezeggenschap betrekkelijk beperkt gebleven. Bij andere faculteiten is, zoals eerder gememoreerd, sprake geweest van een constructieve en tijdige werkwijze waarbij de faculteitsraad in nauw overleg is getreden met het faculteitsbestuur.

Geleerd van de ervaringen met de aanwending van de studievoorschotmiddelen 2018 en indachtig het uitgangspunt dat op de 'facultaire werkvloer' het best kan worden gezien wat moet gebeuren om de onderwijskwaliteit te verbeteren, haalt de Universiteitsraad, bijgestaan door het bestuur, voor de bestemming van de studievoorschotmiddelen 2019 langs verschillende wegen informatie op in de faculteiten, in het bijzonder door consultatie van faculteitsraden en opleidingscommissies. Toegerust met deze kennis trekken Universiteitsraad en College van Bestuur gezamenlijk op bij het bepalen van de strakke kaders en nadere regels en richtlijnen rondom de kwaliteitsafspraken met directe doorwerking naar het facultaire deel van het begrotingsproces (inclusief bestemming van de studievoorschotmiddelen). Het facultaire proces is aldus beduidend strenger gereguleerd.

Eventuele aparte zienswijze bestuur:

Het proces rondom de studievoorschotmiddelen voor de begroting 2018 is met goedkeuring van bestuur en universiteitsraad vooral op facultair niveau ingestoken en gevoerd, i.e. op het niveau waar in feite ook het meest concreet over onderwijskwaliteit kan worden overlegd. De gedefinieerde kernambities golden hierbij als uitgangspunt. De faculteitsbesturen hebben veelal in nauw overleg met de faculteitsraden de gegeven kernambities op basis van de eigen facultaire prioriteiten nader vorm gegeven. Op instellingsniveau zijn de ambities geconsolideerd en bij de behandeling van de begroting voorgelegd aan de UR.

Vanuit een evaluatief gezichtspunt moet worden opgemerkt dat de werking van de facultaire medezeggenschap rondom de studievoorschotmiddelen in 2017 een ietwat wisselend beeld oplevert. Let wel: nergens zijn formele rechten van de medezeggenschap overtreden of onvoldoende in acht genomen, integendeel, maar de diepgang van de discussie en betrokkenheid in de onderscheiden faculteiten is wisselend geweest. Hier bestaat ruimte voor verbetering. Voor de vormgeving van het proces in 2018 inzake de studievoorschotmiddelen 2019 is hieruit door bestuur en universiteitsraad lering getrokken: op proces en inhoud wordt door bestuur en universiteitsraad veel sterker gestuurd met strakkere kaders en meer aanvullende regels en richtlijnen. De afspraken uit het sectorakkoord zijn hierbij richtsnoer.

3. Hoe zijn decentrale lagen van bestuur en medezeggenschap betrokken en pakte die werkwijze goed uit?

Gezamenlijke reflectie:

De kernambities uit de Gemeenschappelijke Agenda Hoger Onderwijs LSVb, ISO, VH en VSNU zijn in beginsel in het voorjaar 2017 aan de faculteitsraden voorgelegd. Iedere faculteitsraad heeft met het eigen faculteitsbestuur overleg gepleegd en instemming bereikt over de invulling van de kernambities, waarbij de prioriteiten per faculteit verschilden.

Eventuele aparte zienswijze medezeggenschap:

Faculteitsraden zijn veelal in het beginstadium geconsulteerd, al was het beter geweest voor het vervolgproces om binnen de faculteiten nog een tweede reflectiemoment in te lassen. Hierdoor zouden de faculteitsraden extra in de gelegenheid zijn gesteld hun inmiddels verder uitgekristalliseerde visie te ventileren.

De bottom-up aanpak waarbij studenten uit een aantal gremia al vroegtijdig zijn geconsulteerd, wordt toegejuicht, maar de faculteitsraden hechten er veel waarde aan in de toekomst zelf eerder kennis te kunnen nemen van de overwegingen bij de voorgenomen inzet van middelen.

Zie verder ook de opmerkingen bij punt 2.

Eventuele aparte zienswijze bestuur:

Zie de evaluatieve kanttekeningen als vermeld onder punt 2. In het tussenjaar 2018 heeft de invulling van de kernambities met name op facultair niveau plaatsgevonden. Bij alle faculteiten is overeenstemming bereikt tussen faculteitsbestuur en -raad.

4. Is er gelegenheid geweest voor de medezeggenschap om eigen ideeën in te brengen? En zo ja, op welke manier?

Gezamenlijke reflectie:

De Universiteitsraad is voldoende gelegenheid geboden om eigen ideeën in te brengen.

Ten aanzien van de extra categorie "diversen" is door de Universiteitsraad een beperking opgelegd voor wat de inzet van middelen betreft (maximaal 10% van totale inzet).

Op decentraal/facultair niveau wordt aangegeven dat er veelal voldoende gelegenheid is geboden, hetzij door het inbouwen van verschillende overlegmomenten, hetzij door bijvoorbeeld actief input te geven bij de onderwijsverbeteringsagenda. Inbreng van eigen ideeën is beperkt gebleven daar waar de inzet van de studievoorschotmiddelen 2018 samen met de besluitvorming van het budget 2018 aan de orde is gekomen.

Eventuele aparte zienswijze medezeggenschap:

n.v.t.

Eventuele aparte zienswijze bestuur:

n.v.t.

5. Terugkijkend op het proces, wat zijn binnen de instelling de belangrijkste leerpunten voor het proces van de kwaliteitsafspraken?

Gezamenlijke reflectie:

Het uitgangspunt dat discussie over verbetering van de praktische onderwijskwaliteit het best resp. het meest concreet kan plaatsvinden op facultair niveau wordt onverkort onderschreven. Dat heeft binnen de Universiteit Maastricht geleid tot een overwegend facultaire insteek waar het ging om het bepalen van inhoud en proces rondom de studievoorschotmiddelen. Door de decentrale benadering hebben faculteiten zelf kunnen inspelen op facultaire behoeften binnen de 5 plus 1 kernambities. De behoeften verschilden sterk per faculteit, ook de rol van de facultaire medezeggenschap was wisselend van omvang en betekenis. Het geconsolideerde resultaat van de zes faculteiten op instellingsniveau is, zo moet achteraf worden vastgesteld, op enkele onderdelen minder overtuigend. Terugkijkend was het wenselijk geweest dat de centrale medezeggenschap, gesteund door het bestuur, vooraf een zwaardere en meer sturende rol op zich had genomen. Bij de kwaliteitsafspraken vanaf begrotingsjaar 2019 zal het zwaartepunt van de medezeggenschap bijgevolg verschuiven en meer dan voorheen op centraal niveau komen te liggen met een strakke en specifieke kaderstelling.

De Universiteitsraad beschouwt het proces in 2017, ten behoeve van de aanwending van de studievoorschotmiddelen 2018, als een goede generale repetitie welke ook enkele leerpunten heeft opgeleverd. De resultaten van de evaluatie worden meegenomen als verbeterpunten voor het proces in 2018.

Eventuele aparte zienswijze medezeggenschap:

Duidelijke richtlijnen zijn een vereiste om adequaat invulling en opvolging te kunnen geven aan de inzet van de studievoorschotmiddelen. Het sectorakkoord biedt houvast voor de toekomst om de centrale kaders te toetsen met decentrale besturen en faculteitsraden. Vooralsnog blijft het wel nog even zoeken naar een duidelijke afbakening van bevoegdheden en verantwoordelijkheden in dezen.

Eventuele aparte zienswijze bestuur:

In 2018, dat in menig opzicht als een overgangsjaar moet worden beschouwd, zijn vooraf op het niveau van bestuur plus centrale medezeggenschap slechts in beperkte mate specifieke prioriteiten en richtlijnen binnen de gegeven kernambities benoemd. Voor 2019 e.v. is het sectorakkoord leidend. In nauw overleg met de medezeggenschap op universitair en facultair niveau en met andere 'stake holders' worden per kernambitie de prioriteiten gekoppeld aan ideaal standaarden en bandbreedten voor de periode t/m 2024 vastgelegd. "Couleur local" op facultair niveau blijft mogelijk binnen strakke(re) grenzen. Een en ander wordt in de universiteitsraad in instellingsbrede afspraken vastgesteld, waarop de UR instemmingsrecht heeft. Intentie is om de afspraken in oktober 2018 voor te leggen aan het NVAO panel, gecombineerd met de ITK-audit.

Universiteit Twente

Alle antwoorden zijn een gezamenlijke reflectie.

1. Op welk moment in het proces en hoe is de medezeggenschap geïnformeerd? Terugkijkend, wat is je mening over de informatievoorziening, was deze tijdig en voldoende?

Bij de kaderstelling 2018 e verder is WSV genoemd. Toen (juni 2017) is besloten dat de middelen facultair verdeeld zullen worden. In de begroting 2018 werden hier geen plannen over gegeven door de eenheden. We hebben toen geobserveerd dat centraal de medezeggenschap tijdig betrokken was, echter decentraal is dat niet tijdig gebeurd. Centraal zijn in juni 2017 geen richtlijnen meegegeven aan de inzet van de WSV middelen. Decentraal is daardoor te weinig aandacht hieraan besteed en is daarom ook niet expliciet aan de orde gesteld bij de decentrale medezeggenschap. De verwachting vanuit centraal was dat dit vanzelfsprekend zou zijn.

2. Op welk moment in het proces en hoe is de medezeggenschap betrokken bij de besluitvorming rondom de studievoorschotmiddelen over 2018? Terugkijkend, wat is je mening over de manier waarop de medezeggenschap betrokken is? Was dit tijdig en werd de medezeggenschap actief betrokken door het bestuur?

In het eindproduct is de medezeggenschap betrokken, niet in de vorming van de begroting. Er was laat duidelijkheid over de middelen, vanwege de lange regeringsonderhandelingen. Hierdoor heeft de medezeggenschap zelf extra aandacht gevraagd voor dit onderwerp. In de reguliere cycli waren alle producten op tijd.

3. Hoe zijn decentrale lagen van bestuur en medezeggenschap betrokken en pakte die werkwijze goed uit?

De decentrale lagen hebben op de reguliere wijze hun begrotingen besproken. Hierin was echter geen expliciete aandacht voor de WSV-middelen. De sturing op onderwijskwaliteit in de breedte is wel aan de orde geweest. In de bespreking van de begroting met de centrale medezeggenschap is de afspraak gemaakt dat de FR instemming heeft over een kwaliteitsagenda die voor 2018 geldt. Daarnaast is het opgenomen als vast onderdeel van de PDCA-cyclus.

4. Is er gelegenheid geweest voor de medezeggenschap om eigen ideeën in te brengen? En zo ja, op welke manier?

Ja, op centraal niveau is hier ruimte voor geweest. Op decentraal niveau is deze discussie in gang gezet door de centrale bespreking van de begroting, waarin de FR's rechten hebben gekregen met betrekking tot de kwaliteitsagenda's. De FR's hebben inspraak gehad op de kwaliteitsagenda's van hun faculteiten.

5. Terugkijkend op het proces, wat zijn binnen de instelling de belangrijkste leerpunten voor het proces van de kwaliteitsafspraken?

Een expliciete procesbeschrijving met termijnen voor toetsbare planvorming is noodzakelijk om de gewenste inzet helder boven water te krijgen. Ondanks dat de kwaliteitszorg in de haarvaten van de organisatie zit, vraagt een inzet als WSV dat het expliciet maken van het proces noodzakelijk is en zorgt voor grotere betrokkenheid.

Universiteit Utrecht

1. Op welk moment in het proces en hoe is de medezeggenschap geïnformeerd? Terugkijkend, wat is je mening over de informatievoorziening, was deze tijdig en voldoende?

Gezamenlijke reflectie:

In feite zijn de kaders al besproken ten behoeve van de begroting 2015 en de begroting 2017 en is de invulling in navolgende jaren gebeurd in lijn van de destijds gemaakte afspraken. De vorige raad (2016-2017) is betrokken bij de kaderbrief voor 2018 (zie hoofdstuk 1, 3e alinea). Het betreft hier een volledig overzicht van de inzet van studievoorschotmiddelen 2018. De kaderbrief 2018 is definitief vastgesteld door het CvB op 5-7-2017. Daaraan voorafgaand hebben het CvB en de U-raad met elkaar gesproken over de concept kaderbrief 2018 op 26-6-2017 en heeft de U-raad daarmee ingestemd. De huidige raad (2017-2018) is betrokken bij de vaststelling van de begroting voor 2018 in december 2017. De studenten en enkele nieuwe leden vanuit het personeel in de U-raad van 2017-2018 hadden een informatieachterstand omdat de uitgebreide bespreking met hun voorgangers was gedaan. Ze hebben daarop vroeg in het academische jaar zelf om extra toelichting gevraagd, die snel en compleet werd gegeven.

Eventuele aparte zienswijze medezeggenschap:

De student-geleding is van mening dat er een betere discussie mogelijk was tussen het bestuur en de medezeggenschap. Alhoewel er altijd een bespreking is van de kaderbrief en begroting, is er betreffende de studievoorschotmiddelen te weinig initiatief getoond vanuit

het college om dit samen te bespreken. De student-geledingen vinden dat het van belang is dat de instelling hier meer initiatief inneemt essentieel voor de toekomst.

2. Op welk moment in het proces en hoe is de medezeggenschap betrokken bij de besluitvorming rondom de studievoorschotmiddelen over 2018? Terugkijkend, wat is je mening over de manier waarop de medezeggenschap betrokken is? Was dit tijdig en werd de medezeggenschap actief betrokken door het bestuur?

Gezamenlijke reflectie:

Formeel bij de toezending van de concept kaderbrief 2018 d.d. 25-4-2017. De opsomming in de kaderbrief betreft echter een weergave van eerdere besluiten uit eerdere jaren die een meerjarige doorwerking hebben naar 2018 e.v. Ook bij die eerdere besluiten is de medezeggenschap tijdig en actief geconsulteerd en heeft instemming gegeven of positief advies. Doordat er is gekozen voor meerjarige investeringen, had de medezeggenschap ná het behandelen van de begroting van 2015 en de begrotingskaders voor 2017 weinig invloed meer op de besteding en hebben ze elk opvolgend jaar zonder wijzigingsvoorstellen ingestemd.

3. Hoe zijn decentrale lagen van bestuur en medezeggenschap betrokken en pakte die werkwijze goed uit?

Gezamenlijke reflectie:

De faculteitsbesturen hebben de mogelijkheid gehad hun reactie op de concept kaderbrief kenbaar te maken. De medezeggenschap t.a.v. de inzet van studievoorschotmiddelen is belegd bij de centrale U-raad, aangezien deze inzet op universitair niveau wordt vastgelegd. De decentrale raden zijn niet betrokken bij het maken van plannen, en ook niet bij de implementatie of evaluatie.

4. Is er gelegenheid geweest voor de medezeggenschap om eigen ideeën in te brengen? En zo ja, op welke manier?

Gezamenlijke reflectie:

Die gelegenheid is formeel gezien aanwezig bij de bespreking van elke concept kaderbrief. In de praktijk is echter niemand voorstander van het wijzigen van investeringen die eerder al voor de lange termijn zijn vastgesteld. In 2015 is een eerste tranche van de middelen verdeeld aan de hand van een voorstel van het CvB en vervolgens in 2017 een tweede tranche. De medezeggenschap stond achter dit voorstel en heeft er ongewijzigd mee ingestemd.

Eventuele aparte zienswijze medezeggenschap:

Vanuit het perspectief van de huidige U-raad en in het licht van de recente Haagse besluitvorming over de rol van de medezeggenschap ten aanzien van de besteding van de vrijkomende middelen was het beter geweest dit vanuit bijvoorbeeld een gezamenlijke brainstorm te initiëren. Dat had de betrokkenheid van de medezeggenschap verder vergroot. Tevens wordt op die manier de indruk vermeden dat het nieuw vrijgekomen geld wordt ingezet voor projecten die anders ook waren gekomen, maar dan met andere financiering.

5. Terugkijkend op het proces, wat zijn binnen de instelling de belangrijkste leerpunten voor het proces van de kwaliteitsafspraken?

Gezamenlijke reflectie:

Voor wat betreft de inzet van de studievoorschotmiddelen is het proces transparant verlopen. Bij de uitwerking van de kwaliteitsafspraken is het verstandig voorafgaande aan het voorleggen van een concreet voorstel, de (brede: centrale en decentrale) medezeggenschap actief bij de planvorming te betrekken.

Eventuele aparte zienswijze medezeggenschap:

Wij denken dat er voor de kwaliteitsafspraken verbeterpunten liggen in het betrekken van de universitaire gemeenschap en decentrale medezeggenschap bij het maken van de plannen, zoals hierboven ook vermeld. Ook zou de medezeggenschap zelf meer verantwoordelijkheid kunnen nemen om zorg te dragen voor de continuïteit tussen verschillende jaren medezeggenschap. De instelling kan dit faciliteren. Hiermee kan voorkomen worden dat studenten het idee krijgen dat besluiten door alleen het bestuur zijn genomen. Ook zou wat ons betreft de terugkoppeling over het effect van het bestede geld beter kunnen.

Universiteit van Amsterdam

1. Op welk moment in het proces en hoe is de medezeggenschap geïnformeerd? Terugkijkend, wat is je mening over de informatievoorziening, was deze tijdig en voldoende?

Gezamenlijke reflectie:

Tussen kaderbrief en ontwerpbegroting heeft het CvB aan de GV bevestigd dat de inzet van de middelen wet studievoorschot onderdeel uitmaken van de hoofdlijnen van de begroting en bij de ontwerpbegroting ter instemming aan de GV wordt voorgelegd. In de ontwerpbegroting heeft het CvB aangegeven dat de UvA de kernambities uit de "Gemeenschappelijke Agenda Hoger Onderwijs LSVb, ISO, VH en VSNU" onderschrijft en ervoor kiest om de middelen in te zetten ten behoeve van intensiever en kleinschalig onderwijs, studentbegeleiding, talentontwikkeling, onderwijsfaciliteiten en professionalisering docenten. In de definitieve begroting is dit verder uitgewerkt met de verdeling van de middelen over de faculteiten. Tevens is in de definitieve begroting opgenomen dat faculteiten hun eigen beleidskeuzes maken ten aanzien van de besteding van de studievoorschotmiddelen. Faculteiten dienen de inzet af te stemmen met de medezeggenschap en zullen rapporteren over de besteding van de middelen. Het CvB had graag gezien dat eerder bekend was geweest dat hoe OCW in 2018 met de middelen wet studievoorschot wenste om te gaan. Hierdoor is het budget later aan de faculteiten toegekend dan idealiter het geval zou zijn geweest waardoor faculteiten niet in staat zijn geweest dit mee te nemen in de facultaire begrotingen en afstemming met de decentrale medezeggenschap tijdens het begrotingsproces.

Op verschillende momenten is overleg geweest tussen de bestuurder en de centrale medezeggenschap over de begroting; tijdens ambtelijke overleggen en de Gezamenlijke Overleg Vergadering. De ontwerpbegroting is voorgelegd aan de academische gemeenschap

waarna de medezeggenschap heeft ingestemd met de hoofdlijnen van de begroting waar de middelen wet studievoorschot deel van uitmaken.

Toevoeging medezeggenschap:

In de brief van 20 juli 2017 schreef het College van Bestuur (CvB) dat in september 2017 een voorstel voor de inzet en verantwoording van de middelen uit de Wet Studievoorschot zou worden besproken. Dit voorstel heeft de GV helaas niet ontvangen. Met de lumpsum verdeling heeft de GV in december ingestemd.

2. Op welk moment in het proces en hoe is de medezeggenschap betrokken bij de besluitvorming rondom de studievoorschotmiddelen over 2018? Terugkijkend, wat is je mening over de manier waarop de medezeggenschap betrokken is? Was dit tijdig en werd de medezeggenschap actief betrokken door het bestuur?

Gezamenlijke reflectie:

Besluitvorming met betrekking tot de inzet van de middelen heeft plaatsgevonden binnen faculteiten. Iedere faculteit heeft met de medezeggenschap haar eigen proces doorlopen. Het CvB en de GV hadden graag gezien dat eerder bekend was geweest dat hoe OCW in 2018 met de middelen wet studievoorschot wenste om te gaan. Doordat het pas mogelijk was de doelstelling en verdeling in de (ontwerp)begroting op te nemen, is de besluitvorming (en besteding) in de faculteiten later dan gewenst op gang gekomen.

3. Hoe zijn decentrale lagen van bestuur en medezeggenschap betrokken en pakte die werkwijze goed uit?

Eventuele aparte zienswijze medezeggenschap:

De besteding van de studievoorschotmiddelen voor 2018 lag grotendeels bij de faculteiten. Niet alle decentrale medezeggenschapsraden zijn even goed betrokken door het desbetreffende facultaire bestuur. De GV heeft dit aangegeven bij het CvB bij de instemming van de begroting. Het CvB heeft toegezegd te zullen waken dat afstemming wel plaatsvindt. Een voorbeeld waar het facultaire proces wel goed is verlopen, is de Faculteit der Natuurwetenschappen, Wiskunde en Informatica waar een enquête is verstuurd aan alle studenten om de inzet van de middelen te bepalen.

Eventuele aparte zienswijze bestuur:

Iedere faculteit heeft invulling gegeven aan de afstemming met de medezeggenschap. Het moment waarop dit heeft plaatsgevonden verschilt per faculteit. Evaluatie van de afspraken maakt deel uit van de planning & control cyclus, waarin eenheden via de kwartaalrapportages over de voortgang zullen rapporteren en financiële verantwoording afleggen over de activiteiten in de laatste rapportage van het jaar (Q4). Rapportages door de eenheden vormen de input voor de UvA-brede verantwoording met betrekking tot dit onderwerp in de kwartaalrapportages en het jaarverslag. Op dit moment is het nog te vroeg om duidelijk beeld te hebben bij de uitkomst hiervan, o.a. op het gebied van afstemming. Het proces met betrekking tot de begroting van 2018 is, met input van de medezeggenschap, geëvalueerd. Op basis van deze evaluatie heeft een bijstelling plaatsgevonden in het proces voor begroting 2019

waardoor eerder en meer ruimte is gecreëerd als waarborg voor onder andere de afstemming over inzet van middelen kwaliteitsafspraken.

4. Is er gelegenheid geweest voor de medezeggenschap om eigen ideeën in te brengen? En zo ja, op welke manier?

Eventuele aparte zienswijze medezeggenschap:

Er was weinig ruimte voor inbreng, aangezien het Sectorakkoord nog niet gereed was. De GV heeft bij de instemming van de kaderbrief 2018 wel aangegeven graag te zien dat de middelen beschikbaar worden gesteld aan extra docenturen en het verlichten van de werkdruk voor wetenschappelijk personeel. Ook werd opgeroepen om de facultaire medezeggenschap nauw en expliciet te betrekken en om de toewijzing en de besteding van de middelen helder volgbaar te maken.

Eventuele aparte zienswijze bestuur:

Het was uitdrukkelijk de intentie van het bestuur dit mogelijk te maken. Faculteiten hebben hier ieder een eigen invulling aan gegeven. Evaluatie met de faculteiten heeft nog niet plaatsgevonden. De terugkoppeling in de rapportages over het eerste kwartaal van de faculteiten geeft de indruk dat de inbreng van ideeën van de medezeggenschap mogelijk is geweest.

5. Terugkijkend op het proces, wat zijn binnen de instelling de belangrijkste leerpunten voor het proces van de kwaliteitsafspraken?

Eventuele aparte zienswijze medezeggenschap:

Er moet goede afstemming tussen de faculteiten en de medezeggenschapsraden plaatsvinden. Dat wordt door het CvB onderschreven. Verder is voor de GV concrete vroegtijdige inbreng voor de besteding van de studievoorschotmiddelen lastig wanneer de kwaliteitsafspraken op zich laten wachten en vroegtijdige voorstellen niet worden aangeleverd.

Momenteel wordt de GV wel al nauw betrokken bij het opzetten van het proces voor de besteding van de studievoorschotmiddelen in 2019.

Eventuele aparte zienswijze bestuur:

Het is weer gebleken dat het belangrijk is zo snel mogelijk duidelijkheid te verschaffen aan de faculteiten, zodat het interne proces in gang kan worden gezet. Ook omdat er tijd overheen gaat tot de toekenning van middelen aan faculteiten tot daadwerkelijke besteding leidt. Bij de inrichting van het proces met betrekking tot de inzet van de middelen kwaliteitsafspraken in 2019 en verder wordt de medezeggenschap nauw betrokken.

Vrije Universiteit

1. Op welk moment in het proces en hoe is de medezeggenschap geïnformeerd? Terugkijkend, wat is je mening over de informatievoorziening, was deze tijdig en voldoende?

Gezamenlijke Vergadering:

De commissie Financiële en economische zaken van de GV heeft een jaarlijkse cyclus waarin regulier overleg plaatsvindt met de dienst Financiën. Hierbij wordt alles besproken en veel informatie uitgewisseld. De kwaliteitsafspraken maken integraal onderdeel uit van de discussie over (de hoofdlijnen van) de begroting. Interessant punt is wel dat (investeringen in) onderwijs altijd een cruciaal element is in de begrotingsbesprekingen, ook zonder kwaliteitsafspraken. Welke posten van de onderwijsbegroting dan precies het gevolg zijn van de kwaliteitsafspraken en welke daarmee niets te maken hebben, is nauwelijks vast te stellen. De GV heeft ingestemd met de begroting, hetgeen aangeeft dat de GV tevreden was over de keuzes die werden voorgesteld.

College van Bestuur:

Met het verschijnen van de kadernota 2018 in juni 2017 is de medezeggenschap geïnformeerd. In het hoofdstuk Onderwijsagenda in de kadernota wordt op hoofdlijnen ingegaan op de inzet van de studievoorschotmiddelen. Daarover is met de GV gesproken, mede aan de hand van de door de GV geformuleerde speerpunten voor het beoordelen van jaarplan en begroting.

In het jaarplan 2018 – door het CvB vastgesteld op 21-12-2017 – zijn concrete voorstellen inzake de inzet van studievoorschotmiddelen opgenomen als hoofdlijn van de begroting. Besloten is om voor 2018 €1,6 miljoen meer in te zetten dan de VU aan studievoorschotmiddelen ontvangt.

In het jaarplan 2018 is - in een apart hoofdstuk - aangegeven wat de samenhang is tussen de inzet van de studievoorschotmiddelen en bovengenoemde speerpunten van de GV. In het hoofdstuk wordt dieper ingegaan op het speerpunt activerend onderwijs en de ondersteuning daarvan en op speerpunt internationalisering.

De GV heeft ingestemd met de hoofdlijnen van de begroting en positief geadviseerd over het resterend deel van het jaarplan.

2. Op welk moment in het proces en hoe is de medezeggenschap betrokken bij de besluitvorming rondom de studievoorschotmiddelen over 2018? Terugkijkend, wat is je mening over de manier waarop de medezeggenschap betrokken is? Was dit tijdig en werd de medezeggenschap actief betrokken door het bestuur?

Gezamenlijke Vergadering:

Ja, wij worden tijdig en actief betrokken bij de besluitvorming. Bespreken de 2-maandelijke voortgangsreportages en bereiden in alle commissie speerpunten voor de volgende begroting. Die worden vervolgens in de GV besproken en daarna met het CvB.

College van Bestuur:

De GV is ook terugkijkend tijdig - want ten tijde van de kadernota al - betrokken bij de hoofdlijnen van de

begroting. De actieve betrokkenheid van de GV heeft bijvoorbeeld geleid tot het verzoek om meer inzicht in de onderliggende plannen op gebied van internationalisering, waaraan door het CvB gehoor is gegeven.

Daarnaast zijn leden van de medezeggenschap betrokken bij de werkgroepen Onderwijsinnovatie en Internationalisering / mixed classroom die voorstellen voorbereiden voor de besteding van studievoorschotmiddelen. En op niveau van de medezeggenschapcommissies Financieel economische zaken , Onderwijs &Onderzoek en Huisvesting heeft regelmatig informeel overleg op ambtelijk niveau plaatsgevonden.

3. Hoe zijn decentrale lagen van bestuur en medezeggenschap betrokken en pakte die werkwijze goed uit?

Gezamenlijke Vergadering:

Via de centrale medezeggenschap wordt de decentrale medezeggenschap bijgepraat en op de hoogte gesteld van de centrale speerpunten. Wij zijn afgelopen jaar begonnen met intensief overleg met de decentrale lagen om hen beter bij het gehele beleid te betrekken. En ze daarnaast te laten kennis maken met hoe het bij andere faculteiten en diensten gaat zodat er meer eenheid komt in de gehele universiteit. Bij de decentrale medezeggenschap waren de geluiden wel gevarieerd: in sommige faculteiten was de informatievoorziening beter en tijdiger dan in andere.

College van Bestuur:

In de VU is er ook op facultair niveau sprake van instemmingrecht: van de facultaire GV op de hoofdlijnen van de begroting van de faculteit. Het CvB heeft de faculteitsbesturen benaderd en verzocht om vroegtijdig het gesprek met facultaire GV hierover aan te gaan. In alle faculteiten is ingestemd met de hoofdlijnen van de faculteitsbegroting, echter niet altijd door de fGV, maar soms door zowel FSR als ODC (dus niet gezamenlijk). Er is ook wisselende ervaring met het moment waarop de medezeggenschap is betrokken door het faculteitsbestuur en met de informatievoorziening vanuit het bestuur. Dat is de aanleiding geweest om dit onderwerp in de (juni) ronde bestuurlijke overleggen tussen faculteitsbesturen en CvB te agenderen.

4. Is er gelegenheid geweest voor de medezeggenschap om eigen ideeën in te brengen? En zo ja, op welke manier?

Gezamenlijke Vergadering:

Ja wij formuleren elk jaar speerpunten voor de begroting die ook bij de kadernota naar de faculteiten en diensten worden meegestuurd. De instemming op de begroting hangt af van de vraag of die speerpunten op adequate wijze in de begroting zijn meegenomen.

College van Bestuur:

De GV heeft met de speer- en aandachtspunten voor jaarplan en begroting eigen ideeën ingebracht. De speerpunten zijn door het CvB in een bijlage bij de kadernota (eind juni 2017) verspreid en vormden de leidraad in de gesprekken over de hoofdlijnen van de begroting.

5. Terugkijkend op het proces, wat zijn binnen de instelling de belangrijkste leerpunten voor het proces van de kwaliteitsafspraken?

Gezamenlijke Vergadering:

Dat je gezamenlijk vroegtijdig in gesprek moet gaan zowel centraal als decentraal. Alle scenario's met elkaar doorspreken voordat er een keuze wordt gemaakt. Centrale medezeggenschap en bestuur dienen zich nog meer in te zetten voor tijdige en goede informatievoorziening in alle faculteiten.

College van Bestuur:

- Heldere koppeling aanbrengen met VU doelstellingen en ambities uit de Onderwijsagenda en het Instellingsplan.
- Van belang dat de MZ daar ook goed over nadenkt: specifiek bij het formuleren van de speerpunten en aandachtspunten.
- Decentrale medezeggenschap actief betrekken.
- Informatievoorziening op facultair niveau goed regelen.
- Uniforme definities hanteren.

Wageningen University & Research

Alle antwoorden zijn een gezamenlijke reflectie.

1. Op welk moment in het proces en hoe is de medezeggenschap geïnformeerd? Terugkijkend, wat is je mening over de informatievoorziening, was deze tijdig en voldoende?

Bij Wageningen University (WU) is er goede formele alsmede informele samenwerking tussen de MZ en de financiële afdeling. Dit zorgt voor tijdige informatievoorziening en adequate reponse tijd. Het blijft lastig dat er zoveel tijdsdruk op het proces van begrotingsgoedkeuring staat en dan dit zo vroeg in de cyclus komt voor nieuwe MZ leden.

2. Op welk moment in het proces en hoe is de medezeggenschap betrokken bij de besluitvorming rondom de studievoorschotmiddelen over 2018? Terugkijkend, wat is je mening over de manier waarop de medezeggenschap betrokken is? Was dit tijdig en werd de medezeggenschap actief betrokken door het bestuur?

Er wordt voorafgaand aan de kaderbrief door de Gezamenlijke Vergadering (GV) een 'position paper' geschreven. Deze wordt dan in de kaderbrief meegenomen waarop een terugkoppeling plaatsvindt. Bij de uiteindelijke begroting heeft de GV recht van instemming, onder anderen dus ook op de studievoorschotmiddelen.

De zowel formele als informele procedure om tot een begroting te komen in samenspraak met de medezeggenschap is in 2018 bestendig door middel van een werkdocument waarin medezeggenschap en bestuur samen de werkwijze op schrift hebben gesteld.

3. Hoe zijn decentrale lagen van bestuur en medezeggenschap betrokken en pakte die werkwijze goed uit?

Wageningen University heeft 1 faculteit., en de discussie wordt derhalve alleen centraal gevoerd qua begroting, want daar ligt het instemmingsrecht.

4. Is er gelegenheid geweest voor de medezeggenschap om eigen ideeën in te brengen? En zo ja, op welke manier?

De GV waardeert het feit dat het al in een vroeg stadium op een informele manier wordt meegenomen door de financiële afdeling. Het zal van belang zijn dat de input van de raad ook daadwerkelijk wordt meegenomen, maar hier zal op worden toegezien. Punt van verbetering is dat sommige documenten een stuk later in het Engels verschijnen, wat het voor de internationale leden in de raad moeilijk maakt mee te praten.

5. Terugkijkend op het proces, wat zijn binnen de instelling de belangrijkste leerpunten voor het proces van de kwaliteitsafspraken?

Een ingewikkeld punt is het hoe om te gaan met lange termijn investeringen. Welke studievoorschotmiddelen zijn echt investeringen voor één jaar en welke voor de lange termijn? Daarnaast is terugkoppeling altijd van groot belang. In de zin van dat het voor zowel de raad als voor het bestuur duidelijk moet zijn wat er nou van de raads input daadwerkelijk is meegenomen en wat niet. Dit moet dan ook duidelijk aan de nieuwe raadsleden worden uitgelegd.

Bijlage B Voorgenomen inzet van de studievoorschotmiddelen 2018, d.d. 20 april 2018

A. Totaalbeeld sector

Investeringscategorie	Bedrag 2018	Toelichting voorgenomen inzet	Toelichting betrekken medezeggenschap
<i>Intensiever, kleinschalig onderwijs²</i>	€ 40.693.200	<ul style="list-style-type: none"> De voorgenomen inzet is bij alle universiteiten tenminste het budget van toebedeelde studievoorschotmiddelen vanuit het Rijk (afronding geeft soms kleine afwijkingen). De voorgenomen inzet op de thema's uit de gemeenschappelijke agenda (VH, VSNU, LSVb en ISO) is veelal groter dan de ontvangen studievoorschotmiddelen. Dit heeft verschillende oorzaken: <ul style="list-style-type: none"> in sommige gevallen zijn er middelen toegevoegd uit andere bronnen in sommige gevallen is de onderuitputting van voorinvesteringen uit eerdere jaren toegevoegd aan 2018. Een deel van de universiteiten rapporteert in dit overzicht sec over de inzet van het budget studievoorschotmiddelen 2018. 	<p>In alle gevallen maakte de voorgenomen inzet studievoorschotmiddelen deel uit van de hoofdlijnen van de begroting en is er instemming geweest van de centrale medezeggenschap. In sommige gevallen is de daadwerkelijke verdeling van de middelen over de thema's volledig aan de faculteiten overgelaten, in andere gevallen is die verdeling ook voorgelegd aan de centrale medezeggenschap. In alle gevallen heeft er overleg plaatsgevonden over bestedingsrichtingen met de medezeggenschap en was er instemmingsrecht op de hoofdlijnen van de begroting.</p>
<i>Meer en betere begeleiding van studenten</i>	€12.040.500		
<i>Inzet op talentontwikkeling: binnen en buiten de studie</i>	€7.755.500		
<i>Passende en goede onderwijsfaciliteiten³</i>	€17.982.700		
<i>Verdere professionalisering docenten</i>	€10.382.500		
Totaal investeringen^{4 5}	€92.286.400		
Studievoorschotmiddelen Rijksbijdrage 2018⁶	€ 69.268.302		

² Incl. 'Extra docentinzet' van de Rijksuniversiteit Groningen.

³ Incl. 'Onderwijsverbetering, vernieuwing en infrastructuur' van de Rijksuniversiteit Groningen.

⁴ Incl. het totaal investeringen van de Universiteit Twente, daar is nog geen indeling in de investeringscategorieën gemaakt en daarom zijn er geen bedragen voor UTwente in de subtotalen opgenomen.

⁵ Incl. het totaal investeringen van de Universiteit Maastricht, incl. de categorie 'overig'. De post 'overig' is niet in te delen in de investeringscategorieën en het bedrag is daarom niet in de subtotalen opgenomen.

⁶ Totaal van de studievoorschotmiddelen 2018 verdeeld over de 14 universiteiten die lid zijn van de VSNU.

B. Overzicht per universiteit

Universiteit	Investeringscategorie	Bedrag 2018	Toelichting voorgenomen inzet	Toelichting betrekken medezeggenschap
Erasmus Universiteit Rotterdam	<i>Intensiever, kleinschalig onderwijs</i>	€ 5.692.200	Zowel faculteiten als een centraal programma voeren verschillende projecten uit, bijv. kleinschaligheid in bachelor- en masterprogramma's.	Centrale dan wel decentrale medezeggenschap heeft zijn instemmingsrecht kunnen uitoefenen. Bij de start van de voorinvesteringperiode is met de U-raad afgesproken dat zij instemmingsrecht hebben op het centrale deel van de voorinvesteringen/svm en op de hoofdlijnen van de begroting. De faculteitsraden hebben instemmingsrecht op de voorinvesteringen/svm die bij de faculteiten gedaan worden.
	<i>Meer en betere begeleiding van studenten</i>	€ 1.132.000	Zowel faculteiten als een centraal programma voeren verschillende projecten uit, bijv. meer tijd voor docenten voor scriptiebegeleiding.	
	<i>Inzet op talentontwikkeling: binnen en buiten de studie</i>	€ 556.000	Zowel faculteiten als een centraal programma voeren verschillende projecten uit, bijv. inzet op honoursprogramma's.	
	<i>Passende en goede onderwijsfaciliteiten</i>	€ 1.963.000	Zowel faculteiten als een centraal programma voeren verschillende projecten uit, bv blended learning faciliteiten.	
	<i>Verdere professionalisering docenten</i>	€ 750.000	Zowel faculteiten als een centraal programma voeren verschillende projecten uit, bv verbetering kwaliteit tutors.	
	Totaal investeringen	€ 10.093.200	Het totaalbedrag is hoger dan de toegewezen SVM omdat we nog voorinvesteringmiddelen uitgeven van 2017.	
	Studievoorschotmiddelen Rijksbijdrage 2018	€ 5.884.453		
Universiteit	Investeringscategorie	Bedrag 2018	Toelichting voorgenomen inzet	Toelichting betrekken medezeggenschap
Open Universiteit	<i>Intensiever, kleinschalig onderwijs</i>	€ 200.000	<ul style="list-style-type: none"> - Invoering laatste bachelorjaar nieuw onderwijsmodel - Afstandsonderwijs next generation 	We hebben bij de hoofdlijnen discussie melding gemaakt dat de studievoorschotmiddelen

			<ul style="list-style-type: none"> - Voorbereiding nieuwe Liberal Arts and Sciences 	<p>onderdeel uitmaken van de rijksbijdrage. Het is duidelijk dat de intensiveringen uit de jaren 2015-2017 (voorinvesteringen) in grote lijnen worden doorgetrokken naar dit jaar. En er is additionele ruimte gecreëerd (1,5 mio) voor strategische initiatieven (op basis van het recent vastgestelde Instellingsplan 2018 - 2022). Die middelen kunnen direct of indirect ook ten goede komen van de studenten. M.n. die laatste additie heeft een rol gespeeld in het overleg met de medezeggenschap. Met de medezeggenschap wordt op regelmatige basis overlegd over de implementatie van het nieuwe Instellingsplan 2018 – 2022 en de genoemde ruimte voor strategische initiatieven (€ 1,5 mio).</p>
	<i>Meer en betere begeleiding van studenten</i>	€ 100.000	<ul style="list-style-type: none"> - Continuering intensivering studieadvies, inclusief aandacht voor studeren met functiebeperking - Bevordering doorstroom studenten 	
	<i>Inzet op talentontwikkeling: binnen en buiten de studie</i>	-		
	<i>Passende en goede onderwijsfaciliteiten</i>	€ 200.000	<ul style="list-style-type: none"> - yOUpractice (verbeterplan BAMA, doorontwikkeling onderwijsmodel) - Doorontwikkeling yOUlearn (optimale studentondersteuning) - IT verbetering gericht op student - Tentaminering next generation - Kwaliteit dienstverlening 	
	<i>Verdere professionalisering docenten</i>	€ 100.000	<ul style="list-style-type: none"> - HRM impuls, onderdeel strategische initiatieven - Stimulering BKO, alsmede PE van docenten 	
	Totaal	€ 600.000		
	Studievoorschotmiddelen Rijksbijdrage 2018	€ 599.004		
Universiteit	Investeringscategorie	Bedrag 2018	Toelichting voorgenomen inzet	Toelichting betrekken medezeggenschap
Radboud Universiteit	<i>Intensiever, kleinschalig onderwijs</i>	€ 4.400.000	Extra middelentoe wijzing aan faculteiten op basis van onderwijsprestaties	Ingestemd door centrale medezeggenschap bij begroting 2018.
	<i>Meer en betere begeleiding van studenten</i>	Zit in de		

		€ 4.400.000 hierboven		
	<i>Inzet op talentontwikkeling: binnen en buiten de studie</i>	€ 2.500.000	Middelen t.b.v. Radboud Honoursprogramma	
	<i>Passende en goede onderwijsfaciliteiten</i>	€ 5.100.000	Diverse posten, waaronder ICTO, weblectures, mobiele bereikbaarheid, wireless netwerken/switches	
	<i>Verdere professionalisering docenten</i>	€ 400.000	Versterking Radboud Docenten Academie	
	Totaal	€ 12.400.000	Begroting 2018 , pp. 63	De projecten lopen voor meerdere jaren en daar zijn vanaf 2015 structureel middelen (en ook fte's) voor neergezet. Het gaat dus om continuering van ingezette activiteiten en bijstellingen plegen waar mogelijk.
	Studievoorschotmiddelen Rijksbijdrage 2018	€ 5.269.136		
Universiteit	Investeringscategorie	Bedrag 2018	Toelichting voorgenomen inzet	Toelichting betrekken medezeggenschap
Rijksuniversiteit Groningen	<i>Extra docentinzet</i>	€ 4.800.000	Door faculteiten zal in 2018 in totaal 57,6 fte extra docentinzet worden aangesteld.	Bij de vaststelling van de Fin Kaderstelling 2018 heeft expliciete instemming door de U-raad plaats gevonden.
	<i>Onderwijsverbetering, vernieuwing en infrastructuur</i>	€ 2.900.000	De inzet richt zich vooral op de thema's "Active Learning" en "personalized learning en personalized feedback".	Voor de besteding van de M€ 2,9 is een werkgroep samengesteld waarin de Universiteitsraad vertegenwoordigd was. In de U-raadsvergadering van 14 dec 2017 is ingestemd met dit plan.
	Totaal	€ 7.700.000		
	Studievoorschotmiddelen Rijksbijdrage 2018	€ 7.452.784		

Universiteit	Investeringscategorie	Bedrag 2018	Toelichting voorgenomen inzet	Toelichting betrekken medezeggenschap
Tilburg University	<i>Intensiever, kleinschalig onderwijs</i>	€ 1.233.000	O.a. redesign opleidingen, meer handen aan het onderwijsbord en facilitering teamteaching	De studievoorschotmiddelen zijn volgens de bij Tilburg University geldende verdeelsleutels toegewezen aan de faculteiten. Deze hebben bestedingsplannen gemaakt, die als onderdeel van de facultaire begroting voor advies zijn voorgelegd aan de faculteitsraad en ter instemming aan de universiteitsraad. De faculteitsraden hebben positief advies gegeven op de facultaire begrotingen, de universiteitsraad heeft ingestemd met de facultaire bestedingsplannen studievoorschotmiddelen.
	<i>Meer en betere begeleiding van studenten</i>	€ 533.000	O.a. traineeships en implementatie Tilburg Education Profile	
	<i>Inzet op talentontwikkeling: binnen en buiten de studie</i>	€ 395.000	Diverse kleinere projecten	
	<i>Passende en goede onderwijsfaciliteiten</i>	€ 77.000	O.a. faciliteiten voor het opnemen van colleges	
	<i>Verdere professionalisering docenten</i>	€ 75.000	O.a. verbetering Engelse taalvaardigheid docenten, BKO en SKO	
	Totaal	€ 2.313.000		
	Studievoorschotmiddelen Rijksbijdrage 2018	€ 2.314.065		
Universiteit	Investeringscategorie	Bedrag 2018	Toelichting voorgenomen inzet	Toelichting betrekken medezeggenschap
TU Delft	<i>Intensiever, kleinschalig onderwijs</i>	€ 7.080.000	Continuering van (structurele) plannen uit 2016 (t.w.v. € 5.080) en additioneel besloten vanaf 2017 (t.w.v. € 2.000). Het betreft een investering in de structurele versterking van de onderwijscapaciteit door het aantrekken van extra onderwijsgevend personeel.	Volgend op het 'goede gesprek' in de instelling vanaf het uitbrengen van de financiële kaderstelling, heeft de medezeggenschap instemming gegeven op de hoofdlijnen van de begroting. Hierbij is specifiek stilgestaan bij de begrote inzet van

	<i>Meer en betere begeleiding van studenten</i>	€ 290.000	Continuering van (structurele) plannen uit 2016. Het betreft een structurele investering in versterking van de programma coördinatie en studentgerichte services.	studievoorschotmiddelen. Op de begroting zelf is door de medezeggenschap positief geadviseerd.
	<i>Inzet op talentontwikkeling: binnen en buiten de studie</i>	€ 300.000	Continuering van (structurele) plannen uit 2016. Het betreft hier bestedingen in het kader van studentactiviteiten.	
	<i>Passende en goede onderwijsfaciliteiten</i>	€ 100.000	Continuering van structurele plannen uit 2016. Het betreft investeringen in o.a. studiewerkplekken.	
	<i>Verdere professionalisering docenten</i>	€ 230.000	Continuering van structurele plannen uit 2016. Het betreft activiteiten voor docenten, waaronder trainingen.	
	Totaal	€ 8.000.000		Uit het verleden liggen er structurele plannen waarop de MZ instemming heeft gegeven. Deze passen binnen de afspraken over voor-investeringen (2015-2017) en lopen door in latere jaren. De plannen tellen in totaal op tot € 8 miljoen. In de reguliere begroting zijn daarnaast nog meer uitgaven opgenomen voor het verbeteren van onderwijskwaliteit. Niet

	Studievoorschotmiddelen Rijksbijdrage 2018	€ 5.419.288		specifiek opgenomen in de vastgestelde begroting 2018, maar inmiddels wel definitief besloten betreft het uitgeven van de niet gerealiseerde middelen uit de begroting 2016. Deze middelen zijn, na afstemming met de medezeggenschap, geormerkt gebleven in het kader van studievoorschotmiddelen, en zullen in 2018 worden besteed (met uitloop naar 2019).
Universiteit	Investeringscategorie	Bedrag 2018	Toelichting voorgenomen inzet	Toelichting betrekken medezeggenschap
TU Eindhoven	<i>Intensiever, kleinschalig onderwijs</i>	€ 1.200.000	Hands-on onderwijs (o.a. Innovation Space), community building en Teaching Assistents.*	In de begroting 2018 is door het CvB een voorstel gedaan voor de besteding van de studievoorschotmiddelen. De begroting en specifiek de besteding van studievoorschotmiddelen is besproken met en goedgekeurd door de universiteitsraad. De in de begroting opgenomen voorstellen zijn vervolgens verder geconcretiseerd. Hierover heeft vervolgens weer overleg plaatsgevonden met de universiteitsraad.
	<i>Meer en betere begeleiding van studenten</i>	€ 300.000	Begeleiding en coaching/mentoring van studenten door peers en door docenten en aansluiting arbeidsmarkt.	
	<i>Inzet op talentontwikkeling: binnen en buiten de studie</i>	€ 200.000	Stimulering studentondernemerschap en studententeams.	
	<i>Passende en goede onderwijsfaciliteiten</i>	€ 1.000.000	O.a. verdere digitalisering en vernieuwing van onderwijs zoals Digitaal Toetsen, Blended Learning, Learning Analytics, online onderwijs en Automated feedback.	
	<i>Verdere professionalisering docenten</i>	€ 200.000	Onderwijskwaliteitsverbetering door het aanbieden van een intensieve leergang onderwijskundig leiderschap voor onder meer opleidingsdirecteuren en directeuren graduate programs.	

	Totaal	€ 2.900.000	Het doel van de inzet van de studievoorschotmiddelen is en blijft de verbetering van de kwaliteit van het onderwijs aan de TU/e. Dat betekent dat de TU/e additionele investeringen doet gericht op alle studenten, op het gebied van intensiever en kleinschalig onderwijs, verbetering van studentbegeleiding en -coaching, talentontwikkeling, onderwijsfaciliteiten en docentprofessionalisering. Bovenop het beschikbare budget voor studievoorschotmiddelen investeert de TU/e in 2018 nog eens € 1,2 mln. in Teaching Assistants ten behoeve van het versterken van hands-on onderwijs (intensiever, kleinschalig onderwijs) en de versnelling van de digitalisering van het onderwijs (passende, goede onderwijsfaciliteiten). In totaal is derhalve € 4,1 mln. specifiek gereserveerd voor verbetering van de kwaliteit van het onderwijs.	
	Studievoorschotmiddelen Rijksbijdrage 2018	€ 2.870.232		

Universiteit	Investeringscategorie	Bedrag 2018	Toelichting voorgenomen inzet	Toelichting betrekken medezeggenschap
Universiteit Leiden	<i>Intensiever, kleinschalig onderwijs</i>	€ 2.920.000	In de begroting 2018 is op pagina 8 de verdeling over faculteiten en de door UL vastgestelde categorieën opgenomen; omdat in deze inventarisatie een andere indeling wordt gehanteerd is voor alle projecten/bestedingsdoelen vastgesteld bij welke 'investerings-categorie' deze ondergebracht kan worden.	De universiteitsraad (UR) heeft (in het kader van de hoofdlijnen begroting) ingestemd met verdeling van M€ 7 over de faculteiten; faculteitsraden zijn akkoord gegaan met de door de faculteitsbesturen voorgestelde bestedingsrichting. De UR heeft vervolgens ingestemd met deze inzet bij de vaststelling van de begroting 2018.
	<i>Meer en betere begeleiding van studenten</i>	€ 2.220.000		
	<i>Inzet op talentontwikkeling: binnen en buiten de studie</i>	€ 646.000		
	<i>Passende en goede onderwijsfaciliteiten</i>	€ 814.000		
	<i>Verdere professionalisering docenten</i>	€ 400.000		
	Totaal	€ 7.000.000		
	Studievoorschotmiddelen Rijksbijdrage 2018	€ 6.107.116		
Universiteit	Investeringscategorie	Bedrag 2018	Toelichting voorgenomen inzet	Toelichting betrekken medezeggenschap
Maastricht University	<i>Intensiever, kleinschalig onderwijs</i>	€ 1.189.000	Door faculteiten wordt onder meer geïnvesteerd in: mentoren en (docent)tutoren, kleinere tutorgroepen, verbetering feedback scriptie, onderwijsvernieuwing en extra staf studieadvisering.	Er heeft intensief en constructief overleg plaatsgevonden tussen de faculteitsbesturen en de faculteitsraden. De voorgenomen voorinvesteringen zijn besproken en afgestemd met de faculteitsraden waarna de faculteitsraden hebben ingestemd. Vervolgens is de Universiteitsraad over de uitkomsten van dit proces geïnformeerd en heeft er tussen de voorzitters van de faculteitsraden en de
	<i>Meer en betere begeleiding van studenten</i>	€ 3.345.000	Door faculteiten wordt onder meer geïnvesteerd in: meer onderwijsstaf, ontwikkeling van een internationale voortgangstoets bij FHML, IT tool voor studiekeuzecheck en IT tools voor assessments & feedback en onderwijsvernieuwing.	
	<i>Inzet op talentontwikkeling: binnen en buiten de studie</i>	€ 933.000	Door faculteiten wordt onder meer geïnvesteerd in: oprichting platform	

			internationalisering, ontwikkeling minoren, employability coördinatoren, verdere ontwikkeling employability beleid, internationale netwerk programma's in masterstudies, project innovation based education en honours programma's.	voorzitter van de Universiteitsraad overleg plaatsgevonden. Met de totale begroting (waar de voorinvesteringen Studievoorschot deel van uitmaken) heeft de Universiteitsraad ingestemd.
	<i>Passende en goede onderwijsfaciliteiten</i>	€ 1.174.000	Door faculteiten wordt onder meer geïnvesteerd in: opnemen van colleges, onderwijsuren-registratiesysteem, digitaal onderwijsmateriaal, inrichting skillslab, IT in onderwijsruimtes (lecture halls en group rooms) en common rooms.	
	<i>Verdere professionalisering docenten</i>	€ 975.000	Door faculteiten wordt onder meer geïnvesteerd in: carrièrebeleid onderwijs, BKO, intensiveren tutortrainingen, innovatief programma-onderhoud, Engelse taalvaardigheid, advanced tutor trainingen, talentontwikkeling voor specifieke doelgroepen, fast forward leadership development programmes, onderwijsreducties voor WP'ers.	
	<i>Overig</i>	€ 586.000	Met de Universiteitsraad is afgesproken dat de categorie 'overig' maximaal 10% van de totale investeringen mag bedragen. Voor deze begroting, is het percentage 7% en valt daarmee binnen de afgesproken limiet.	Door faculteiten wordt onder meer geïnvesteerd in carrièrebeleid onderwijs.

	Totaal	€ 8.202.000		Iedere faculteit heeft met de faculteitsraad gedeeld welke bedragen/activiteiten toegerekend worden aan de kernambities van de universiteit. Deze ambities maken deel uit van het grotere geheel aan maatregelen om de studiekwaliteit te borgen en te verbeteren. Het surplus op de studievoorschotmiddelen wordt vanuit de rijksbijdrage titel onderwijs gefinancierd.
	Studievoorschotmiddelen Rijksbijdrage 2018	€ 5.086.199		
Universiteit	Investeringscategorie	Bedrag 2018	Toelichting voorgenomen inzet	Toelichting betrekken medezeggenschap
Universiteit Twente	<i>Intensiever, kleinschalig onderwijs</i>		<ul style="list-style-type: none"> - Doorontwikkelen TOM, modulair onderwijs waarbij elke module een theoretische samenhang heeft en een project bevat dat studenten uitdaagt zelfstandig kennis en vaardigheden te verwerven. - Initiatieven ten behoeve van bevorderen doorstroom studenten 	<p>De FR heeft wel positief geadviseerd op de Jaarplannen en Begroting van de Faculteiten.</p> <p>De in deze inventarisatie opgenomen initiatieven moeten "gelezen" worden als voorstellen van initiatieven welke de Faculteiten de komende maanden voorleggen aan de Faculteitsraden. De Definitieve vaststelling van initiatieven per investeringscategorie en de daarmee gemoeide bedragen, volgt uiterlijk 1 september 2018.</p>
	<i>Meer en betere begeleiding van studenten</i>		<ul style="list-style-type: none"> - Investeren in extra studentbegeleiding voor (excellente) bachelor studenten ten behoeve van verbeteren doorstroom naar de master. - Investeren in beroepskwalificatie studieloopbaanbegeleiding voor de studenten adviseurs/ begeleiders. 	

	<i>Inzet op talentontwikkeling: binnen en buiten de studie</i>		<ul style="list-style-type: none"> - Investeren in zowel regionale als internationale samenwerking door het opzetten van double degree en joint degree programma's en exchange agreements met buitenlandse universiteiten; dit zodat studenten buitenlandse ervaring op kunnen doen. - Stimulering studentondernemerschap en studententeams door actieve sponsoring en begeleiding. - Doorontwikkeling van master portfolio om goed aansluiting te houden met de wensen van studenten en maatschappij - Opzetten van nieuwe masters cross disciplinair over faculteiten heen (High Tech Human Touch) - Honoursprogramma. 	
	<i>Passende en goede onderwijsfaciliteiten</i>		<ul style="list-style-type: none"> - Investeren in student faciliteiten, zoals creëren studentwerkplekken - investeren in onderwijsruimtes, zoals classroom of the future of collegezalen. - Ontwikkelen van digitaal toetsen (mede om kwaliteit van toetsen steeds verder te doen groeien) - Investeren in digitaliseren van het onderwijs, zoals e-learning en MOOC's. 	
	<i>Verdere professionalisering docenten</i>		<ul style="list-style-type: none"> - Aanstellen van extra docenten. - Investeren in professionalisering docenten door te eisen dat 	

			<p>docenten BKO dan wel SUTQ/SKO zijn gekwalificeerd.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Investeren in verbeteren Engelse taalvaardigheid. - Talentontwikkeling voor specifieke doelgroepen. 	
	Totaal	€ 2.846.000	Begroting 2018 (zie pagina 6-7)	
	Studievoorschotmiddelen Rijksbijdrage 2018	€ 2.585.364		
Universiteit	Investeringscategorie	Bedrag 2018	Toelichting voorgenomen inzet	Toelichting betrekken medezeggenschap
Universiteit Utrecht	<i>Intensiever, kleinschalig onderwijs</i>	€ 5.900.000	Meer docenten ten behoeve van kleinschalig intensief onderwijs (structureel).	Ingestemd
	<i>Meer en betere begeleiding van studenten</i>			
	<i>Inzet op talentontwikkeling: binnen en buiten de studie</i>			
	<i>Passende en goede onderwijsfaciliteiten</i>	€ 800.000	Extra afschrijvingslasten ten behoeve van additionele investeringen onderwijsfaciliteiten in collegezalen (structureel).	Ingestemd
	<i>Verdere professionalisering docenten</i>	€ 2.000.000	Programma Educate IT, toepassing meer mogelijkheden blended learning (tijdelijk jaarlijks t/m 2020).	Geïnformeerd en positief beoordeeld
		€ 1.900.000	Onderwijs Gebonden Onderzoek (structureel)	Ingestemd
		€ 1.000.000	Life Long Learning (structureel).	Ingestemd
	Totaal	€ 11.600.000		De universiteit beperkt de inzet voor kwaliteitsverbetering van het onderwijs niet tot slechts de

	Studievoorschotmiddelen Rijksbijdrage 2018	€ 8.999.154		beschikbaar gestelde studievoorschotmiddelen. Er zijn meer investeringen die tot de criteria van gemeenschappelijke agenda kunnen worden gerekend.
Universiteit	Investeringscategorie	Bedrag 2018	Toelichting voorgenomen inzet	Toelichting betrekken medezeggenschap
Universiteit van Amsterdam*	<i>Intensiever, kleinschalig onderwijs</i>	€ 1.800.000	Voorgenomen inzet onder andere ten behoeve van: Blended learning, herziening curricula.	De medezeggenschap heeft ingestemd met de verdeling van de studievoorschotmiddelen naar de faculteiten in de begroting en dat de faculteiten eigen beleidskeuzes maken t.a.v. de besteding van de middelen aan de investeringsdoelen. Faculteiten dienen de inzet af te stemmen met de MZ. Op zowel faculteits- als UvAbreed-niveau zullen de middelen worden ingezet in nauwe afstemming met de (de)centrale medezeggenschapsorganen. De werkelijke inzet zal derhalve worden beïnvloed door de interne besluitvorming, waaronder de afstemming met de betreffende medezeggenschapsorganen.
	<i>Meer en betere begeleiding van studenten</i>	€ 2.900.000	Voorgenomen inzet onder andere ten behoeve van: Consolideren en versterken studiesucces, intensivering studiebegeleiding.	
	<i>Inzet op talentontwikkeling: binnen en buiten de studie</i>	€ 500.000	Voorgenomen inzet onder andere ten behoeve van: Internationalisering.	
	<i>Passende en goede onderwijsfaciliteiten</i>	€ 800.000	Voorgenomen inzet onder andere ten behoeve van: vergroten aantal studieplekken, ICT-faciliteiten, (ver)bouw collegezaal AMC.	
	<i>Verdere professionalisering docenten</i>	€ 1.600.000	Voorgenomen inzet onder andere ten behoeve van: kennis laten maken met vernieuwende onderwijs-, werk- en toetsvormen, interne kennisdeling.	
	Totaal	€ 7.600.000	Begroting 2018 , pp. 8.	
	Studievoorschotmiddelen Rijksbijdrage 2018	€ 7.614.071		

Universiteit	Investeringscategorie	Bedrag 2018	Toelichting voorgenomen inzet	Toelichting betrekken medezeggenschap
Vrije Universiteit**	<i>Intensiever, kleinschalig onderwijs</i>	€ 2.079.000	Dit betreft de inzet van extra onderwijsformatie (extra junior/werkgroep docenten) + de kosten van herziening van bachelor- en masterprogramma's.	De voorgenomen inzet van de studievoorschotgelden is een hoofdlijn van de VU-begroting 2018. De centrale VU-medezeggenschap heeft op 18 december 2017 ingestemd met de hoofdlijnen van de begroting 2018.
	<i>Meer en betere begeleiding van studenten</i>	€ 1.170.500	Dit betreft o.a. investeringen in tutoraat, matching en selectie, toetsbeleid en onderzoek naar factoren die studiesucces bepalen (student analytics).	
	<i>Inzet op talentontwikkeling: binnen en buiten de studie</i>	€ 1.125.500	Dit betreft onder meer beleid om vroegtijdig talenten te ontdekken (via Pre University College) en uitbreiding aanbod aan studenten om zich breder te ontwikkelen (o.a. community service learning, aansluiting op arbeidsmarkt, etc.).	
	<i>Passende en goede onderwijsfaciliteiten</i>	€ 2.854.700	Dit betreft onder meer de investeringen in de modernisering van een aantal centrale ondersteunde systemen (digitale leeromgeving, optimalisatie onderwijsplanning, toetsapplicatie). Ook extra investeringen in internationalisering w.o. het ontwikkelen van Engelstalige opleidingen zijn hierin meegenomen. De totale inzet aan beleidsmiddelen voor internationalisering bedraagt € 868.000 in 2018.	
	<i>Verdere professionalisering docenten</i>	€ 602.500	Dit betreft o.a. de financiering van het programma voor de Senior Kwalificatie Onderwijs (SKO) en	

			van de Leergang Onderwijskundig Leiderschap. De kosten voor de Basis Kwalificatie Onderwijs ad. € 220.00 per jaar worden uit reguliere VU-middelen gefinancierd.	
	Totaal	€ 7.832.200		Het aandeel VU in de studievoorschotgelden bedraagt in 2018 ca. € 6,2 miljoen waar wij uit eigen middelen nog een bedrag van € 1,6 miljoen aan hebben toegevoegd, zodat in totaal voor 2018 een bedrag van € 7,8 miljoen beschikbaar is. De inzet van de deze middelen is gekoppeld aan de Onderwijsagenda VU.
	Studievoorschotmiddelen Rijksbijdrage 2018	€ 5.981.826		
Universiteit	Investeringscategorie	Bedrag 2018	Toelichting voorgenomen inzet	Toelichting betrekken medezeggenschap
Wageningen University	<i>Intensiever, kleinschalig onderwijs</i>	€ 2.200.000	€ 1,7 mln. t.b.v. thesis support € 0,5 mln. t.b.v. decentrale beleidsruimte om problemen in het onderwijs aan te pakken o.a. t.b.v. 'pooling' van medewerkers in het onderwijs.	Medezeggenschap heeft hiermee ingestemd bij de vaststelling van de Begroting 2018
	<i>Meer en betere begeleiding van studenten</i>	€ 50.000	T.b.v. extra student counselling.	Medezeggenschap heeft hiermee ingestemd bij de vaststelling van de Begroting 2018 en heeft zelf voorstellen ingediend voor de invulling van deze middelen.
	<i>Inzet op talentontwikkeling: binnen en buiten de studie</i>	€ 600.000	€ 0,3 mln. Student Challenges € 0,3 mln. General skills/talent development.	Medezeggenschap heeft hiermee ingestemd bij de vaststelling van de Begroting 2018 en heeft zelf voorstellen

				ingediend voor de invulling van de general skills middelen.
	<i>Passende en goede onderwijsfaciliteiten</i>	€ 200.000	T.b.v. MyWorkspace.	Medezeggenschap heeft hiermee ingestemd bij de vaststelling van de Begroting 2018.
	<i>Verdere professionalisering docenten</i>	€ 150.000	T.b.v. PhD skills training.	Medezeggenschap heeft hiermee ingestemd bij de vaststelling van de Begroting 2018.
	Totaal	€ 3.200.000		
	Studievoorschotmiddelen Rijksbijdrage 2018	€ 3.085.610 ⁷		

* Toevoeging Universiteit van Amsterdam

De UvA heeft de studievoorschotmiddelen in de begroting van 2018 verwerkt. De middelen zijn in de begroting verdeeld naar de faculteiten en een deel van het bedrag wordt ingezet voor UvA-brede doelen; ten behoeve van alle faculteiten/studenten. Op zowel faculteits- als UvAbreed-niveau zullen de middelen worden ingezet in nauwe afstemming met de (de)centrale medezeggenschapsorganen. De afstemming over de inzet van de middelen bevindt zich in diverse stadia binnen de organisatieonderdelen; over een aantal onderwerpen is een definitief besluit genomen, over een aantal onderwerpen vindt nog afstemming plaats.

De bedragen in deze opgave betreffen dan ook de voorgenomen inzet. De werkelijke inzet zal nog worden beïnvloed door de interne besluitvorming, waaronder de afstemming met de betreffende medezeggenschapsorganen. De toelichting op de inzet van de middelen betreft voorbeelden van doelen waarvoor de middelen worden ingezet. De inzet van de middelen is dicht bij het primaire onderwijsproces belegd, zodat in de faculteiten zelf kan worden besloten op welke investeringsdoelen van de Gezamenlijke Agenda inzet het meest wenselijk is.

⁷ Wageningen University ontvangt in 2018 voor het groene deel € 3.055.000 aan sv-middelen en € 30.610 vanuit de verdeling van studentgebonden financiering.

****Toevoeging VU**

Het aandeel VU in de studievoorschotgelden bedraagt in 2018 ca. € 6,2 miljoen waar wij uit eigen middelen nog een bedrag van € 1,6 miljoen aan hebben toegevoegd, zodat in totaal voor 2018 een bedrag van € 7,8 miljoen beschikbaar. De inzet van de deze middelen is gekoppeld aan de Onderwijsagenda VU, waarin de volgende hoofddoelstellingen zijn opgenomen voor de komende jaren:

- 1) Het versterken van de onderwijs- en kwaliteitscultuur en verder professionaliseren van docenten
- 2) Het vergroten van het studiesucces van studenten
- 3) Het ontwikkelen van een afgewogen en (internationaal) profilerend onderwijsportfolio
- 4) Het verder innoveren van het onderwijs
- 5) Het verder optimaliseren van de student- en onderwijsondersteuning

Van het totaal beschikbare bedrag van € 7,8 miljoen wordt ongeveer 40% ingezet voor de financiering van universiteitsbrede projecten en activiteiten en de resterende 60% wordt toegewezen aan de faculteiten ten behoeve van de uitvoering van de facultaire plannen. Dit betekent dat de hiervoor gepresenteerde bedragen per categorie een mix zijn van activiteiten op centraal niveau en van facultaire activiteiten. Wij hebben overigens de facultaire verbeterplannen op basis van de Onderwijsagenda benoemd als hoofdlijnen van de facultaire begroting, waarop de Facultaire Gezamenlijke Vergadering het instemmingsrecht heeft. De facultaire plannen voor 2018 zijn op die wijze vorgelegd aan de facultaire medezeggenschap. Bij het formuleren van deze doelstellingen hebben we er voor gekozen om de speerpunten uit het Instellingsplan: diversiteit, internationalisering, maatschappelijke betrokkenheid en talentbeleid niet als vier aparte doelstellingen te formuleren. Het zijn immers manieren zijn om het onderwijs vorm te geven en studenten te begeleiden (bv mixed classroom, community service learning, honours voor masters). De speerpunten komen daardoor in de verschillende doelstellingen terug.

Over het algemeen sluiten de 5 thema's (investeringscategorieën) in het voorgaande overzicht aan op de doelstellingen van onze Onderwijsagenda. Echter, op een aantal thema's is deze vertaalslag vanuit de onderwijsprioriteiten binnen de VU ingewikkeld. Wij missen met name de thema's internationalisering en innovatie/kwaliteit, die juist in de afstemming met onze medezeggenschap ook belangrijke thema's zijn. De extra inzet van middelen voor internationalisering hebben wij in het voorgaande overzicht meegenomen onder 'passende en goede onderwijsfaciliteiten'. De extra inzet van middelen voor innovatie en kwaliteit zijn uitgesmeerd over meerdere categorieën.

Wij gaan er hierbij nadrukkelijk van uit dat de wijze waarop via de VSNU wordt gerapporteerd over de inzet van de studievoorschotgelden niet in de weg mag staan voor de wijze waarop wij daarover op instellingsniveau afspraken maken met onze medezeggenschap, zowel op het niveau van de universiteit als geheel als op het niveau van individuele faculteiten. De getallen in het voorgaande overzicht hebben uitsluitend betrekking op de extra inzet van middelen zoals wij die in de hoofdlijnen van onze begroting 2018 hebben gepresenteerd in het kader van de inzet van de studievoorschotgelden. Daarnaast wordt uit de reguliere middelen van de VU bijgedragen aan de verdere verbetering van de onderwijskwaliteit en van de onderwijsvoorzieningen. Daarbij valt bijv. te denken het programma voor de vernieuwing van de VU-campus, waarbij de onderwijsvoorzieningen grootschalig worden gemoderniseerd en geflexibiliseerd. Hieronder valt ook een uitbreiding van het aantal studieplekken.